

06/19

SOCIALRÅDGIVEREN

DS:
Regeringen bør tage
stress mere seriøst

Jobcenter Lærkevej:
Dialogkaffe mellem
borgere og
socialrådgivere

**Familien som
arbejdsplads:**
Når plejefamiliers
egne børn kommer
følelsesmæssigt
i klemme

NY FORSKNING DOKUMENTERER:

**Faglighed, kvalitet og merværdi
er en del af samme regnestykke**

"Vores fokus på udviklingspotentiale kan betyde, at vi overser menneskers behov

I dag er en af de bærende ideer i socialt arbejde en forventning om, at hjælp til mennesker i sårbare positioner skal føre til selvforsørgelse. Hvad betyder det syn på mennesker for socialt arbejde, spørger forfatterne til en artikel i forskningstidsskriftet Uden for nummer. **Pia Ringø** er en af forfatterne.

Hvorfor er der brug for refleksioner om menneskesynet i socialt arbejde lige nu?

Blandt andet fordi det menneskesyn, der er lige nu, præger forståelser og forklaringer af, hvad sociale problemer er - og hvordan de bedst forebygges eller afhjælpes.

Hvad er menneskesynet så - som I ser det?

Man kan dele menneskesyn op i menneske og syn. Udviklingen i synet på mennesket er præget af et øget økonomisk fokus på at udnytte alle ressourcer mest effektivt. Det betyder i praksis et øget fokus på, at alle potentielt kan blive mere produktive og selvhjulpne. 'Menneske' handler om, hvordan vi forstår og forklarer, hvad mennesket er. Det er måske særligt bekymrende, at udviklingen ser ud til at røkke ved den helt grundlæggende forståelse af, hvad det vil sige at være menneske.

I skriver i artiklen i Uden for nummer, at man med "den nutidige relativt snævre forståelse af mennesket som et arbejdsdygtigt og potentielt økonomisk profitabelt væsen" går fra dybde til overflade i det sociale arbejde".

Jeg forsker på psykiatri- og handicapområdet. Her kommer det til udtryk ved, at man skal arbejde på at bevæge mennesket 'fra service til selvstændighed'. Det betyder, at vores viden om menneskets behov og de mekanismer, der producerer eller fastholder marginalisering, sårbarhed, mistrivsel og sociale problemer, erstattes af et fokus på, at alle indsatser skal være læringsorienterede og pege fremad. Helst i retning af større selvforsørgelse og produktivitet.

I problematiserer, at forventningen til borgerne er, "at alle mennesker har ressourcer, kan og skal udnytte deres netværk, og kan overskride egne grænser og potentialer for forandring." Hvorfor er det problematisk?

Som sådan behøver det ikke være problematisk. Håb og netværk har altid været en væsentlig faktor på blandt andet psykiatri- og handicapområdet. Men det bliver problematisk, hvis begreberne udelukkende anvendes på en måde, der betyder et ensidigt fokus på ressourcer og udviklingspotentiale og medfører, at menneskets andre behov overses.

Hvad kan socialrådgiverne bruge jeres refleksioner om menneskesyn til i deres daglige arbejde?

Storm P lavede engang en tegning af en fulderik, der ledte efter sine tabte nøgler under en gadelygte, selv om han ikke havde tabt dem der. Men det var det eneste sted, der var lys.

Refleksioner om menneskesyn kan bidrage til refleksion over, om der er bestemte former for viden om mennesket, der marginaliseres? Er der nogle spørgsmål, vi ikke stiller? Hvorfor stiller vi ikke de spørgsmål? Og hvad ville der ske, hvis vi gjorde? **S**

Pia Ringø, Cand. scient.soc. Ph.d. i sociologi. Lektor i vidensformer i socialt arbejde.

Medforfatter til artiklen: "Aktuelle og alternative menneskesyn i socialt arbejde" i Uden for nummer (38/2019), som er sendt med dette fagblad - og til bogen "Menneskesyn i socialt arbejde."

/// Med Barnets Reform fra 2011 bliver flere børn med alvorlige problemstillinger anbragt i familiepleje, men vi mangler simpelthen viden om, hvilke konsekvenser det får for plejefamiliernes egne børn.

Bente Schramm, socialrådgiver, cand. pæd. og døgnplejekonsulent
- har skrevet speciale om følelsesmæssige udfordringer for plejefamiliers egne børn.

26

NY FORSKNING DOKUMENTERER:

Faglighed, kvalitet og merværdi er en del af samme regnestykke

"Vi har tid til at tænke helhedsorienteret. Vi er tæt på borgerne - det er en meget federe måde at være socialrådgiver på". Sådan lyder det fra socialrådgiverne i henholdsvis Hjørring og Holstebro, som er to ud af en række kommuner, som de seneste år har valgt at investere i socialt arbejde. Ny forskning viser, at et reduceret sagstal styrker samarbejdet mellem socialrådgivere og borgere.

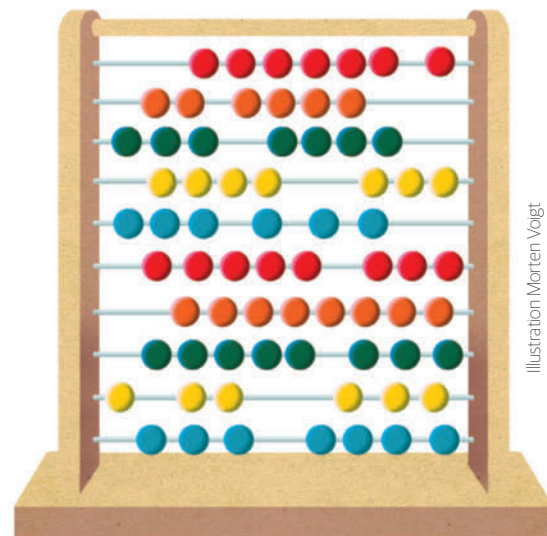

Illustration Morten Voigt

12

Foto Hung Tien Vu

30

MIG & MIT ARBEJDE

Socialrådgiver Ruth Bäckström Jensen kobler af ved at gå lange ture i naturen.

04 Dialogkaffe

Jobcenter Lærkevej: Socialrådgivere og borgere mødtes til våbenhvile og dialog.

06 Bisidderhjælpen

DS begærer Bisidderhjælpen konkurs, da medlemmer har løn til gode.

08 Tag stress mere seriøst

Regeringens stresspanel løser ikke, at hver tredje socialrådgiver er stresset.

10 Kort nyt

12 Tema

Investeringer i beskæftigelsesområdet og det specialiserede voksenområde styrker indsatsen til borgerne - og giver socialrådgiverne et bedre arbejdsmiljø.

14 Ny forskning

Mere tid til samarbejde mellem borger og socialrådgiver får ledige i job.

17 Tid til at tænke helhedsorienteret

Lavere sagstal styrker både socialfagligheden og arbejdsmiljøet.

18 Ny ungestrategi

Hjørring udvider investeringsstrategi til

de unge - med indsats allerede fra O. klasse.

20 Tæt på borgerne

Nærhed til borgerne giver mere målrettede indsatser.

25 Socialdirektør om sociale investeringer

Lav en grundig foranalyse, lyder rådet fra Holstebros socialdirektør.

26 Plejefamiliers børn i klemme

Biologiske børn i plejefamilier kan komme i klemme, når deres familie bliver en pædagogisk foranstaltning.

30 Mig og mit arbejde

Ruth Bäckström Jensen arbejder i Børne- og ungerådgivningen i Odense Kommune.

31 Juraspalten

Kommuner skal tilbyde hjælp til madlavning, når borgerne selv kan deltage.

34 Regionsleder

Det ønsker jeg mig af en ny regering.

35 Klumme fra praksis

Det koster hele samfundet, at du er sygemeldt.

36 Leder

Socialrådgiveren

udgives af
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Telefon 7010 1099
ds@socialraadgiverne.dk
www.socialraadgiverne.dk

Ansvarshavende redaktør
Mads Bilstrup
mb@socialraadgiverne.dk
Redaktør
Susan Paulsen
sp@socialraadgiverne.dk

Journalister
Bjarke Hartmeyer Christiansen
bhc@socialraadgiverne.dk
Lærke Øland Frederiksen
lof@socialraadgiverne.dk
Bladsekretær
Birgit Barfoed
bb@socialraadgiverne.dk

Annoncer
DG Media a/s
Havneholmen 33
1561 København V
Telefon 7027 1155
Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
Grafisk design
Salomet Grafik
Pernille Kleinert
Anna Olesen

Forside
Morten Voigt
Tryk
Datagraf
Årsabonnement
700 kr. inkl. moms
Løssalg
50 kr. pr. nummer plus
forsendelse

Socialrådgiveren udkommer
12 gange om året
Dette nummer udkommer
20. maj 2019.
Artikler og indlæg er ikke
nødvendigtvis udtryk for
organisationens holdning.
Kontrolleret oplag: 17.528
Trykt oplag: 19.200
ISSN 0109-6103

Dialogkaffe mellem borgere og socialrådgivere

30 borgere og socialrådgivere fra primært københavnske jobcentre mødtes en tidlig forårsdag til tre en halv times våbenhvile og dialog. De skarpe fronter skal nemlig ændres til dialog, forståelse for hinanden og i sidste ende gerne fælles front. Og dialogkaffen – den skal breddes ud til hele landet, mener den ene initiativtager Lone Engels, socialrådgiver på jobcenter Lærkevej.

Fordomme om socialrådgivere, der ikke forstår konsekvenserne af deres handlinger. Hadske, unuancerede udsagn på Facebook og demonstrationer foran Jobcenter Lærkevej i København. Ikke kun mod lovgivningen, men også mod sagsbehandlerne inde bag murene på jobcentret.

Tre eksempler på skarpe fronter mellem socialrådgivere og borgere. Men nu skal det være slut. Det mener initiativgruppen bag "Våbenhvile og dialog" – et tre en halv times dialogmøde med oplæg og workshops afholdt den 25. marts i lokaler hos Dansk Socialrådgiverforening. Arrangeret af tre socialrådgivere ansat på jobcentre og tre medlemmer af den sociale modstandsbevægelse, Næstehjælperne og Jobcentrets Ofre.

Til dialogmødet deltog 30 borgere og socialrådgivere fra primært københavnske jobcentre – halvt af hvert, og mødet gav både den ønskede dialog, større forståelse og lyst til mere.

■ Vi fik afdæmoniseret hinanden, fik et større kendskab til hinanden, og så blev der meldt tydeligt ud, at der var lyst til mere dialog.

Ulla Curdt, medlem af den sociale modstandsbevægelse

- Mødet gav en dybere forståelse for hinanden, og det at man ikke bare står og råber ad hinanden, men snakker sammen, gør en forskel. Det at se et menneske lige foran dig fortælle om noget, vi socialrådgivere gør dagligt, og nærmest se den kropslige reaktion på det. Det er både meget lærerigt, bevægende og berigende, siger Lone Engels, socialrådgiver på Jobcenter Lærkevej.

- Vi fik afdæmoniseret hinanden, fik et større kendskab til hinanden, og så blev der meldt tydeligt ud, at der var lyst til mere dialog, supplerer Ulla Curdt, medlem af den sociale modstandsbevægelse.

Op af skyttegravene

Netop Lone Engels og Ulla Curdt er idémagerne bag "Våbenhvile og dialog". Et initiativ, der startede med stor uenighed på Facebook – i en tråd, hvor de begge deltog. Om hvem, der er bedst til at vurdere arbejdsevne. Læger eller socialrådgivere.

- Vi var begge kede af den der råben ad hinanden, hvor ingen alligevel hører, hvad hinanden siger. Grænserne er

■ Mødet gav en dybere forståelse for hinanden, og det at man ikke bare står og råber ad hinanden, men snakker sammen, gør en forskel.

Lone Engels, socialrådgiver på Jobcenter Lærkevej

trukket skarpt op, vi er blevet fjender. Tonen er meget hård, og den underminerer samarbejdet, og så var det Ullas idé med våbenhvile og dialog. Det der med at komme op af skyttegravene og se, hvad der sker, hvis vi mødes på jorden midt mellem skyttegravene, fortæller Lone Engels.

En svær samtale

En idé, der blev søsat sidste sommer, men som har taget mere end et halvt år at få ført ud i livet.

- Det har taget enorm lang tid, for selv os seks i initiativgruppen skulle føle hinanden på tænderne og arbejde med at omsætte den krigeriske og polariserede tone til dialog. Så det har simpelthen været nødvendigt med en langtrukken proces, siger Ulla Curdt.

Lone Engels supplerer:

- Selv for os i gruppen med de bedste intentioner om dialog var samtalen svær. Der var noget kløft

imellem os, som skulle tales igennem. Så det har taget lang tid, fordi vi skulle file nogle kanter af hinanden og finde et fælles ståsted.

Et af de helt svære emner handlede om navne på socialrådgivere. For efter en række eksempler, hvor medlemmer fra den sociale modstandsbevægelse har offentliggjort navne på specifikke socialrådgivere, var der stor diskussion om, hvordan selve dialogmødet skulle foregå. Skulle det være anonymt? Skulle der være særlige spilleregler for, hvad deltagerne måtte sige og ikke sige?

- Der er en historik omkring dem og os, og der omkring navne på specifikke socialrådgivere, der crashede det virkelig mellem os i initiativgruppen, men vi fandt vejen alligevel, fortæller Lone Engels.

Mødet mellem mennesker

Og dialogen er helt afgørende, mener de begge.

Kognitiv uddannelse

Til socialrådgivere der arbejder med borgere med psykiske udfordringer.

Bliv blandt de skarpeste til at identificere og hjælpe borgere med psykiske udfordringer og barrierer.

Tag fx en kognitiv uddannelse. Den er videnskabeligt veldokumenteret som metoden med størst effekt. Nu kan du med denne 1-årige uddannelse tilegne dig grundprincipper og specialviden om de hyppigst forekommende problemområder, du i dit arbejde som socialrådgiver møder hos denne personkreds af borgere.

På uddannelsen får du specialviden om:

- » Kognitiv Metode, teori og praksis
- » Nedsat selvværd og angstlidelser
- » Depression og stress
- » Misbrug og personlighedsforstyrrelse
- » Masser af teknik, bla. vredeshåndtering og assertion

Uddannelserne foregår i Odense centrum, og løber over 8 måneder med 3 dage hver måned.

Næste holdstart er 28. oktober 2019

.... bemærk: Ny 1-årig overbygning og 2-årig uddannelse. Eller tage enkeltmoduler, fx i angst.

Se i øvrigt også vores andre kurser. Bliv fx beskæftigelsesrettet coach eller tag et kursus i DAT-behandling.

Læs mere på:

<http://www.dambyhahn.dk/uddannelser/kognitivgrunduddannelse>

eller ring til Peter på 3078 3943.

Du kan også tilmelde dig på hjemmesiden eller sende en mail til peter@dambyhahn.dk

**Få en værktøjskasse
og lær at bruge den!**

SOCIALRÅDGIVEREN 06 2019

5

- Med den førte politik og forvaltningspraksis er der lagt i kakkelovnen til et meget konfliktfyldt rum. Men sandheden er hverken, at vi syge borgere i den sociale modstandsbevægelse er et pøbelvælde, der bare vil lave ballade, eller at socialrådgivere er sadister og onde mennesker, der tvinger syge mennesker ud i arbejde, siger Ulla Curdt og fortsætter:

- På mange måder står vi i den samme båd. Borgere og socialrådgivere, og det er ikke godt for nogen af os. Det er den førte politik, der har ført os derhen, hvor alle for enhver pris skal arbejde, og hvor syge borgere skal presses til det sidste.

Lone Engels er enig.

- Der er bestemt nogle strukturelle ting; lovgivning, forvaltningspraksis, men det handler også om mødet mellem mennesker. Og jeg tror på, at vi kan lære noget af hinanden. Socialrådgivere og borgere. Noget af det mest forfærdelige lige nu er, at du som socialrådgiver er uddannet til at hjælpe borgere, og så opfattes du i stor stil som fjende og torturbøddel. Det skal vi have ændret.

Et nyt narrativ

Så for Lone Engels og Ulla Curdt er håbet at

skabe et nyt narrativ, hvor socialrådgivere og borgere ikke ses som fjender og modsætninger. Titlen på dialogmødet "Våbenhvile og dialog" havde da også undertitlen "Fordi sammen er vi stærkere".

Fællestillidsrepræsentant Rikke Troelsen roser initiativet. Hun deltog også i arrangementet, og hun er glad for, at begge parter er begyndt at tale sammen.

- Det er meget positivt, at vi nu har taget hul på en konstruktiv dialog, hvor målet er at forstå hinanden.

Mere dialogkaffe

Foreløbig er næste skridt, at initiativgruppen skal deltage i Faglig Fællesskabsdage i Dansk Socialrådgiverforenings Region Øst, som holdes henholdsvis den 15. og 29. maj. Og så skal ideen med dialog breddes ud – gerne til hele landet.

- Sådan noget dialogkaffe, både til større dele af hovedstadsområdet og gerne til hele Danmark, slutter Lone Engels. **S**

Læs mere om Jobcenter Lærkevej i Socialrådgiveren 10/17 og 11/18 på socialraadgiverne.dk/socialraadgiveren

MELD DIG IND I EN FAGGRUPPE:

Få – og giv – inspiration til dit fag i

DS' faggrupper

Arbejder du på beskæftigelsesområdet, på børne- og ungeområdet, i psykiatrien eller noget helt andet...

Dansk Socialrådgiverforening har 27 faggrupper og faglige selskaber, hvor du kan være med til at udvikle socialrådgiverfaget ud fra dit specifikke arbejdsområde.

Meld dig ind i de faggrupper eller faglige selskaber, der matcher dit område - og vær med i et fællesskab, som styrker din faglighed.

Det er i faggrupperne og de faglige selskaber, at DS henter input til DS' politik- og professionsudvikling. Faggrupperne er faglige fyrtårne, der tegner de store linjer i udviklingen af faget og profilerer professionen udadtil.

FAGLIG UDVIKLING

Din faggruppe er et fællesskab, hvor du kan hente faglig inspiration i form af videndeling og kompetenceudvikling. I faggruppen kan du engagere dig i faglige diskussioner med dine socialrådgiverkolleger – med udgangspunkt i praksis, ny forskning og aktuelle socialpolitiske temaer

FAGLIG EKSPERT

Din faggruppe påvirker den faglige udvikling og deler viden med Dansk Socialrådgiverforening og omverdenen. Faggruppen profilerer dit specifikke arbejdsområde og udvikler den særlige faglighed inden for dit felt.

POLITISK AKTØR

Din faggruppe bruger sin praksis- og ekspertviden til at søge indflydelse på den førte socialpolitik både i forhold til Dansk Socialrådgiverforenings politikudvikling og i den offentlige og politiske debat.

Meld dig ind i
Dansk Socialrådgiverforenings
faggrupper eller faglige selskaber på
socialraadgiverne.dk/faggrupper

DS begærer Bisidderhjælpen konkurs

For godt to uger siden valgte ledelsen af Bisidderhjælpen at lukke virksomheden, og Dansk Socialrådgiverforening har nu begæret Bisidderhjælpen konkurs, da enkelte medlemmer har løn til gode.

Tidligere på året kom det frem, at det private socialrådgiverfirma Bisidderhjælpen's øverste ledelse har snydt både udsatte borgere og egne medarbejdere med blandt andet uigennemskuelige regninger og ansættelseskontrakter. Desuden er firmaets ejer dømt for at stjæle en anden socialrådgivers opslag på Facebook, ligesom det er kommet frem, at Bisidderhjælpen har kreeret falske, positive anmeldelser på Trustpilot.

I begyndelsen af april valgte ledelsen så at lukke virksomheden, og Dansk Socialrådgiverforening har nu begæret Bisidderhjælpen konkurs, da enkelte medlemmer har løn til gode.

DS står bag medlemmerne

Dansk Socialrådgiverforenings formand, Mads Bilstrup, og en række af DS' konsulenter har før påske holdt møde med medlemmer, der har været ansat i Bisidderhjælpen. Mads Bilstrup fortæller, at en del af dem er meget påvirket af situationen og af det dårlige arbejdsmiljø og den ubehagelige ledelsesstil, der herskede i virksomheden.

– De tog jobbet hos Bisidderhjælpen for at gøre en forskel for udsatte borgere, men ledelsen tænkte kun på indtjening. Mange af dem har derfor arbejdet mange timer gratis, så borgerne rent faktisk fik en ordentlig hjælp for de mange penge, de betalte, siger han og understreger, at DS under hele forløbet har stået bag medlemmerne og yder hjælp og støtte, så længe der er behov for det.

DS arbejder i øjeblikket på højtryk med sagerne for medlemmerne, der har været ansat i Bisidderhjælpen. Samtidig har DS' sektion for selvstændige taget hul på en generel diskussion af, hvordan man fremover skal forholde sig til de etiske problemstillinger, der kan opstå, når socialrådgivere starter egen virksomhed – både når det gælder behandlingen af udsatte borgere og ansatte. **S**

Vi holder temadag den 22. maj 2019

Neuroaffektiv
Udviklingspsykologi
Knud Hellborn

Deltagelse kræver tilmelding på tlf. 48 47 67 77

Skolen på Slotsvænget henvender sig til børn og unge, der har mødt udfordringer i deres liv af enten skolefaglig, social, psykisk eller emotionel karakter. Vi giver børnene skoleglæden tilbage og mulighed for at tage Folkeskolens afgangsprøve.

Vi stræber efter at skabe et miljø med ro og struktur, som gør, at sårbare børn og unge trives og oplever succes og udvikling. Miljøet er overskueligt, og fællesskabet styrker den enkelte elevs identitet og selvværd.

Hverdagen er bygget op over kendte rutiner med faste mønstre og forventninger. Eleven får dermed gode udviklingsmuligheder i et trygt miljø og kan samtidigt bevare relationen til forældrene.

Skolen på Slotsvænget er en lille kostskole i et naturskønt område med plads til 40 børn med behov for særlig støtte.

Vi optager
også dagelever

Kostelever visiteres i henhold til SEL §52.3.7 eller §52a

Vil du vide mere om Skolen på Slotsvænget, eller har du andre spørgsmål, så kontakt socialrådgiver Gertie Fruergaard på tlf. 41 53 20 04.

DS: Regeringen bør tage stress mere seriøst

I midten af april kom regeringens stresspanel med sine 12 anbefalinger. Men ingen af dem løser det problem, at hver tredje socialrådgiver er stresset, lyder det fra Dansk Socialrådgiverforenings næstformand **Ditte Brøndum**.

Regeringens stresspanel vil blandt andet afskaffe Forældreintra, klæde børn og unge bedre på til at mestre livet og styrke den digitale folkesundhed. Alt sammen velmenende hensigtserklæringer, men da regeringen nedsatte stresspanelet, besluttede de, at eksperterne ikke måtte beskæftige sig med forhold, der er reguleret af overenskomster, og de har heller ikke måttet foreslå ideer, der ville koste penge.

– Når vi nu ved, at en stor del af danskernes stress stammer fra arbejdet, og at en stor del af stressproblemet handler om årevis med besparelser på den offentlige sektor, så virker det bizart at nedsætte et panel, der ikke må se på den del, siger Ditte Brøndum, næstformand i Dansk Socialrådgiverforening.

Hun opfordrer regeringen til i stedet at udarbejde en decideret national handlingsplan, der både fokuserer på stressforebyggelse og stresshåndtering.

– Regeringen bør tage problemet med stress meget mere seriøst. Der er brug for et tværgående fokus på de samfundsstrukturer og lovgivninger, der har øget stressniveauet i befolkningen, og på de manglende behandlingsmuligheder, siger hun.

Fokus på ledelseskultur

Selv om regeringens stresspanel ikke kommer med konkrete tiltag, som kan 'knække stresskurven', så er der positive signaler i panelets anbefalinger.

– Det er glædeligt, at panelet trods alt kaster lys på ledelseskultur og ledelseskompetencer i forhold til at forebygge og håndtere stress, siger Ditte Brøndum.

Det er godt nok ikke nogen ny idé. Dansk Socialrådgiverforening har sammen med den tidligere og nuværende hovedorganisation mange gange foreslået, at ledere bør uddannes i psykiske arbejdsmiljøforhold. Og regeringens ekspertudvalg omkring arbejdsmiljø er kommet med samme anbefaling.

Og så opfordrer panelet kommuner-

Regeringen bør tage problemet med stress meget mere seriøst. Der er brug for et tværgående fokus på de samfundsstrukturer og lovgivninger, der har øget stress-niveauet i befolkningen, og på de manglende behandlingsmuligheder.

Ditte Brøndum, næstformand i Dansk Socialrådgiverforening

ne til at opprioritere en koordineret indsats mellem medarbejder, arbejdsplads, læge og jobcenter overfor borgere, der er syge af stress.

– Det giver god mening. Men man skal være opmærksom på, at der mangler deciderede behandlingstilbud til borgere, der rammes af stress. Nogle kom-

muner har gratis behandlingstilbud til stressramte, men mange har ingen tilbud. Endelig skal man huske på, at hvis stresssygemeldingen har sin rod i arbejdspladsen, så er det også der, der skal arbejdes med at ændre forholdene, så man undgår flere sygemeldinger, pointerer Ditte Brøndum.

Balance mellem krav og ressourcer

Hvis arbejdspladserne vil undgå stresssygemeldinger, så er der også gode råd at hente i stresspanelets andet forslag, som går på at skabe arbejdspladser, der ikke forventer tilgængelighed, når medarbejderne har fri, og arbejdspladser, der har blik for og handler på balancen mellem ressourcer og krav.

Socialrådgiverne er en af de faggrupper, der bliver mest presset af 'det grænseløse arbejde'. Flere arbejdspladser har haft gavn af at afdække, hvor meget medarbejderne faktisk arbejder om aftenen og i weekenderne. På andre arbejdspladser har de dokumenteret den manglende sammenhæng mellem arbejdsopgaver og ressourcer over for ledelsen.

Ditte Brøndum opfordrer alle socialrådgivere til at bruge stresspanelets anbefalinger som en anledning til at tage snakken med kollegaerne og ledelsen om balancen mellem ressourcer og krav i deres afdeling. Men hvis problemerne skal løses, så kræver det, at politikerne både lokalt og nationalt forholder sig til ressourcerne.

– Når man taler om vægtningen mellem ressourcer og krav, så er der selvfølgelig en ledelsesmæssig opgave i at hjælpe med at prioritere og skabe overblik. Men nogle gange er der bare ikke nok ressourcer til at løfte en opgave på en meningsfuld måde, og der batter det ingenting at lave anbefalinger, som ikke må forholde sig til ressourcer, lyder det fra Ditte Brøndum. **S**

Læs de 12 anbefalinger fra stresspanelet på www.sum.dk

STU uddannelse på Krummebækgaard

- uddannelse med fokus på udvikling, livsglæde og et indholdsrigt fritidsliv

På Krummebækgaard får unge med særlige behov udviklet deres ressourcer til aktiv deltagelse i voksenlivet, og vi giver vores unge bedre vilkår for at blive en del af det rummelige arbejdsmarked. Krummebækgaard tilbyder disse uddannelser:

- IT-værksted
- Heste/ridning
- Landbrug
- Auto- og maskinværksted
- Musik
- Bogligt og kreativt
- Kost og køkkendrift
- Dyrehold og besøgsbondegård

Alle vores STU elever tilbydes kørekort som en del af uddannelsen. Dette er inkluderet i STU taksten pr. 1. april 2019.

Vi lægger stor vægt på fællesskab og socialt samvær. Krummebækgaard tilbyder egen ATV-bane, fredagsbar, E-sport, bowling, klub og biograf. De unge bor i bofællesskab, ungdomskollegie eller udslusningslejligheder, alle med bus til døren. Vi er godkendt til §66, §76, §85 og §107.

Ring til vores socialrådgiver Anita på tlf.: 25 94 01 16.

Krummebækgaard

- en særlig erhvervsskole

Dammegade 25 4792 Askeby Møn Tlf. 55 81 70 80 www.krummebaekgaard.dk

NYHED:
Nu tilbyder
vi også STU til
dagelever

*ANGST-konsulenterne
på Lykkesholm*

UNGE med ALVORLIG ANGST

Selvskade, spiseforstyrrelser, generaliseret angst og OCD.

*Tilbage til skolen
Tilbage til livet*

Længerevarende behandlingsophold §66 og §107

Evidensbaseret dialektisk adfærdsterapi (Et DAT-hus)

Kombineret med spændende multiværksteder, undervisning, STU, ride-terapi og KST

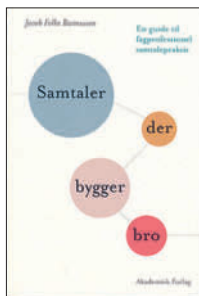
Tlf. 50557181 Spørg efter Pia
www.angstkonsulenterne.dk
Lusmosevej 19, Askeby.

"Co-produktion i den offentlige sektor" - BrugerInvolvering i KVALitetsudvikling" af Hanne Kathrine Krogstrup og Jacob Brix, Hans Reitzels Forlag, 286 sider, 275 kroner.

"Lær at løse konflikter i arbejdslivet" af Marion Thorning, Frydenlund, 182 sider, 249 kroner.

"Samtaler der bygger bro - en guide til fagprofessionel samtalepraksis" af Jacob Folke Rasmussen, Akademisk Forlag, 216 sider, 299,95 kroner.

BORGERE I CO-PRODUKTION

Studerende og praktikere, der arbejder med samskabelse mellem borgere og offentlige institutioner, får her en gennemgang af en konkret model for dette: BIKVA - "brugerinvolvering i kvalitetsudvikling". Modellens anvendelighed i en collaborative governance-sammenhæng dokumenteres, og mere generelle metoder til borgerinddragelse præsenteres.

LØS KONFLIKTERNE

Små og større konflikter er nærmest uundgåelige på arbejdspladsen. I denne bog lærer du at løse dem. Den vigtigste pointe er, at du ikke skal forsøge at ændre modparten. I stedet guides du til at se på din egen rolle i konflikterne og på, hvordan du foretager kloge handlinger, der kan være med til at nedtrappe dem. Du får desuden indblik i, hvorfor konflikter opstår og udvikler sig.

UDVIKLENDE SAMTALER

Lær at undgå konflikt og fastlåshed i samtaler med borgere, forældre, børn, brugere og pårørende. Bogen viser, hvordan fagprofessionelle ved blandt andet at se på egne modsatrettede tanker og følelser, kan blive bedre til at skabe udviklende samtaler. Temaer som skyld, medlidenhed, faglig usikkerhed og bekymring tages op, og det vises, hvordan det kan undgås at skygge i samtalerne.

DS med i ny klima-alliance

'Broen til fremtiden' er navnet på en ny grøn alliance, der samler store dele af den danske fagbevægelse, miljø- og udviklingsorganisationer, og repræsenterer mere end 500.000 medlemmer. Ud over Dansk Socialrådgiverforening tæller alliancen blandt andre Dansk Sygeplejeråd, Ingeniørforeningen IDA, Djøf, FOA og Lægeforeningen.

Det er ambitionen, at medlemmerne løbende skal komme med konkrete forslag til at imødegå klimaudfordringen og opfordre til handling i staten, i regioner, kommuner og på hver enkelt arbejdsplads rundt om i landet.

Om baggrunden for at være med i alliancen siger formand for Dansk Socialrådgiverforening, Mads Bilstrup: - Det er en vigtig opgave for fagbevægelsen at forholde sig til klimaudfordringerne, som rammer os alle. Vi kan bruge vores stærke fællesskab til at kræve handling på klimaområdet. Jo flere, der involverer sig og lægger pres på politikerne, jo hurtigere kan vi finde løsninger, som kan bremse de store klimaforandringer.

Viden om unge og rusmidler

Socialstyrelsens vidensportal lancerer et nyt tema om unge og rusmidler, hvor der præsenteres flere lovende metoder til behandling af unge med stofmisbrug. Center for Rusmiddelforskning anslår, at 16.000 - 17.000 unge i alderen 15-25 år ryger cannabis hver eller næsten hver dag. Det svarer til ca. to procent. Unge i alderen 18-25 år udgør samtidig en stigende andel af de borgere, der bliver indskrevet i stofmisbrugsbehandling - ifølge de seneste tal 45 procent.

Læs mere på socialstyrelsen.dk/unge/rusmidler

DANMARK KORT

Aarhus

Den første trivselsmåling, der er foretaget af Rambøll blandt alle kommunens ansatte, viser, at 25 procent har oplevet trusler, mens 13 procent har været udsat for vold i løbet af de seneste 12 måneder.

Haderslev

Kommunen har bevilget 20.000 kr. til Foreningen Syg i Haderslev til at uddanne tre bisiddere, der kan hjælpe borgere, som er syge eller føler sig klemt i systemet.

Svendborg

27. april havde Danmarks Forsorgsmuseum inviteret hjemløse, kontanthjælpsmodtagere og misbrugere indenfor, så de kunne fortælle museets gæster om nutidens udsatteliv.

Herlev

Der er lærepladser til alle unge i Herlev, der vælger en håndværkeruddannelse inden for byggeri. En partnerskabsaftale mellem Herlev Kommune og Dansk Byggeri Hovedstaden virker.

København

Københavns Kommune sætter fokus på ensomhed med kampagnen www.ensom.kk.dk - hver 10. københavnere er meget ensom. På landsplan er tallet omkring 350.000.

Albertslund

Grønlandske forvaringsdømte har i årtier afsonet i Herstedvester Fængsel - 4000 km hjemmefra. Men i maj åbner Grønlands første lukkede anstalt i Nuuk.

Nybagte forældre får én samlet indgang til råd og vejledning

Mødrehjælpen og Egmont Fonden indgår et femårigt partnerskab kaldet "1000 Dage", der skal give gravide og nybagte forældre én samlet indgang til viden, rådgivning og støtte fra graviditet til barnets treårs fødselsdag. Det sker gennem et digitalt læringsunivers på 1000dage.dk, der bliver tilgængeligt og nyttigt for alle gravide og småbørnsforældre i Danmark, mens der vil være særlige tilbud til sårbare gravide og småbørnsforældre.

Der tilbydes for eksempel læringsforløb suppleret med chat- og telefonrådgivning for de forældre, som har brug for yderligere støtte. Støtten kan bestå i professionel rådgivning, tilbud om at deltage i aktiviteter som babysvømning samt gratis babypakker med indhold skræddersyet til barnets alder, der kan inspirere og hjælpe forældre til, hvordan de stimulerer deres barns udvikling og skaber trykthed for det.

Parterne investerer i alt 40 millioner kroner i at styrke den tidlige indsats.

Hvem skal have Tine Bryld Prisen 2019?

Kender du nogen, som bør hædres med Tine Bryld Prisen? Prisen er opkaldt efter den legendariske socialrådgiver, som især er kendt for radioprogrammet Tværs, hvor hun rådgav unge.

Prisen er på 250.000 kr. og gives til et projekt eller en organisation, der har markeret sig med en særlig indsats for socialt udsatte i Danmark. Der kan derudover uddeles et beløb på op til kr. 250.000 kr. til at udvikle den indsats, som har begrundet prisen.

Du kan indstille personer eller organisationer til prisen senest 9. august på mail@tinebryldprisen.dk

Læs mere på tinebryldprisen.dk

”Jeg er helt enig med Mads Bilstrup i, at politikerne bliver nødt til at forholde sig til det sociale aspekt i sundhedsvæsenet som en del af behandlingen. Jeg vil gå så langt som til at sige, at det sociale aspekt bør indgå på lige fod med pleje og medicin i et behandlingsforløb!

Louise Marie Friis, sundhedssocialrådgiver på Odense Universitets Hospital på Dansk Socialrådgiverforenings Facebookside.

DS I PRESSEN

”Det står jo lysende klart, at man ikke får folk i arbejde ved at gøre dem fattige. Vi ved, at når den her gruppe har svært ved at få økonomien til at hænge sammen, er fokus på, hvordan man kan betale sin husleje, mad og medicin, ikke på at komme i arbejde eller i uddannelse.

Mads Bilstrup, formand, Dansk Socialrådgiverforening, 26. april til A4 Medier - som kommentar til, at kontanthjælpsloft og 225-timersreglen i alt har fået kun 450 fuldtidspersoner i arbejde.

DET SKREV VI FOR 45 ÅR SIDEN

Socialrådgiveren 6/1974: Væksten i den sociale sektors personaleforbrug skal i perioden 1977-87 ned-sættes til 2¼ pct. og i sundhedssektoren til 1 pct. mod henholdsvis 9½ og 3¼ i årene 1972-77. Samtidig er kun 40 pct. af hver ny årgang 67-årige "nye pensionister" - resten er pensioneret i forvejen! Der kan gives mange andre eksempler på, at behovet for social sikring og forebyggelse stiger, samtidig med at der plan-lægges med en nedskæring af de økonomiske muligheder for en tilfredsstillelse af behovet.

400

Cirka 400 stofmisbrugere kom i døgnbehandling i 2017 - et markant fald i forhold til 2010, hvor tallet var 1000. Det viser en analyse fra Rådet for Socialt Udsatte.

NY FORSKNING DOKUMENTERER:

Faglighed, er en

kvalitet og merværdi del af samme regnestykke

”Vi har tid til at tænke helhedsorienteret.

Vi er tæt på borgerne – det er en meget federe måde at være socialrådgiver på”.

Sådan lyder det fra socialrådgiverne i henholdsvis Hjørring og Holstebro, som er to ud af en række kommuner, som de seneste år har valgt at investere i socialt arbejde.

Socialrådgiverne oplever, at de i højere grad kan bringe deres faglighed i spil, og at det sociale arbejde fører til bedre resultater til gavn for borgerne – og til glæde for både arbejdsmiljøet og kommunekassen.

Ny forskning viser, at et reduceret sagstal styrker samarbejdet mellem socialrådgivere og borgere. Og i Hjørring har det fået flere i job.

Mere tid til samarbejde socialrådgiver får ledige

Hjørring Kommunes investeringsstrategi har virket, konkluderer ph.d. Rasmus Ravn.

Og det skydes primært, at socialrådgiverne har haft et reduceret sagstal på omkring 35 sager hver, for det giver bedre betingelser for at skabe et godt og konstruktivt samarbejde med borgerne.

En tværfaglig udredning og en bred vifte af indsatser er vigtige elementer i Hjørring kommunes investeringsstrategi. Men hvis ph.d. Rasmus Ravn skal pege på én ting, der har hjulpet de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere i job, så er det, at socialrådgiverne i jobcenteret i Hjørring er gået fra at have mellem 70 og 80 sager, til at have omkring 35 sager hver.

Rasmus Ravn har i sin ph.d.-afhandling undersøgt effekten af Hjørring Kommunes investeringsstrategi på beskæftigelsesområdet. Hans hovedkonklusion er, at den såkaldte Hjørringmetode har virket efter hensigten.

- Det jeg har fundet ud af er: Ja, Hjørring Kommunes investeringsstrategi har virket. Det måler jeg på antal arbejdstimer, og med Hjørringmetoden får hver aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager i snit én til halvanden uges ekstra beskæftigelse per år, siger Rasmus Ravn fra Aalborg Universitet.

Før investeringsstrategien, i 2014, arbejdede de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere i Hjørring Kommune i gennemsnit 55 timer om året. Fra 2015, hvor Hjørringmetoden startede, til udgangen af august 2017 steg deres beskæftigelse i gennemsnit til 113,9 timer om året. Det gennemsnit dækker

■ ■ Det medfører
øget kvalitet i sig selv,
at man nedbringer
sagsmængden.

Rasmus Ravn, ph.d.

over, at nogle arbejdede fuld tid og andre fortsat havde en meget lav eller ingen beskæftigelse.

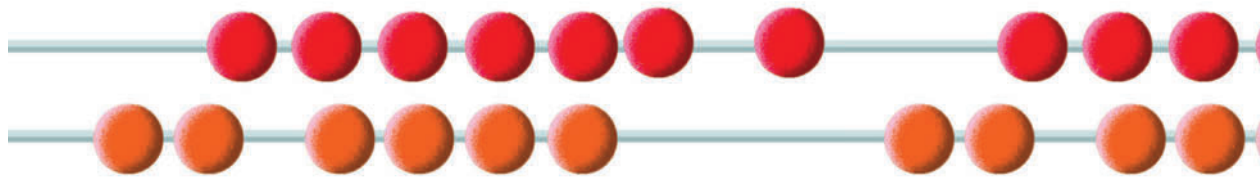
Når man renser for konjunkturerne og udviklingen på arbejdsmarkedet, giver Hjørring Kommunes investeringsstrategi i gennemsnit hver enkelt aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager cirka 50 timers ekstra beskæftigelse om året. Det lyder måske ikke af meget. Men når man tager højde for borgernes situation forud for projektet, så er det en forøgelse af deres beskæftigelsesgrad med 50 procent.

Rette indsats på rette tidspunkt

Hjørring Kommune er blevet fremhævet mange gange, også i nærværende fagblad, fordi byrådet har investeret mange penge i beskæftigelsesindsatsen. Men hvad er egentlig Hjørringmetoden? Og hvordan adskiller den sig fra den måde, der arbejdes på i andre jobcentre?

Når en borger begynder at modtage sygedagpenge, kontanthjælp eller en tilsvarende ydelse, er det første der sker, at et visitationsteam vurderer, om borgeren er i risiko for længerevarende ledighed. Hvis ja, så er næste skridt, at borgeren kommer til en samtale med en sygeplejerske, en psykolog og en ergoterapeut. De tre holder herefter en tværfaglig konference sammen med den koordinerende sagsbehandler, hvor de laver et udkast til en indsatsplan. Her er der mulighed for at plukke fra et omfattende indsatskatalog, som er udviklet i forbindelse med Hjørringmetoden, med blandt andet kurser om stress, depres-

mellem borger og i job

sion og angst, træningsforløb, mindfulness og smertehåndtering.

De indsatser, der adresserer borgernes fysiske, psykiske eller sociale problemer, suppleres typisk med virksomhedsrettede indsatser. En del af Hjørringmetoden går altså ud på, at borgerne tilbydes flere forskellige indsatser, der fokuserer på deres forskellige problemstillinger. Men der er også en gruppe af borgere, som har så store udfordringer, at de ikke deltager i lige så mange indsatser som resten af gruppen. Denne gruppe har Rasmus Ravn også undersøgt, og det viser sig – måske lidt overraskende – at effekten af Hjørringmetoden er lige så stor for dem.

- Denne gruppe har ikke oplevet den intensiverede aktivitet, men de har alligevel en øget beskæftigelse, som må være et resultat af det lave sagstal, som betyder, at socialrådgiverne i højere grad kan sætte sig ind i borgerens behov og tilrettelægge en bedre aktivitet, siger Rasmus Ravn.

En stærk alliance

Rasmus Ravn har interviewet

Fakta om Hjørringmetoden

■ Hjørring Kommune har investeret 119,7 millioner kroner i beskæftigelsesindsatsen og sparet 208 millioner kroner på offentlig forsørgelse i perioden 2015 - 2018.

■ Pengene er primært brugt på at ansætte flere sagsbehandlere, hvilket har reduceret den enkelte sagsbehandlers sagstal til omkring 35, hvor de før investeringsprojektet havde mellem 70 og 80 sager hver.

■ Hjørring Kommune har også oprettet et tværfagligt team bestående af psykologer, ergoterapeuter og sygeplejersker, som laver en tværfaglig udredning af alle borgere i risiko for længerevarende ledighed.

■ Derudover har Hjørring Kommune udvidet deres katalog over indsatser, som borgerne kan modtage med blandt andet kurser om stress, depression og angst, træningsforløb, mindfulness og smertehåndtering.

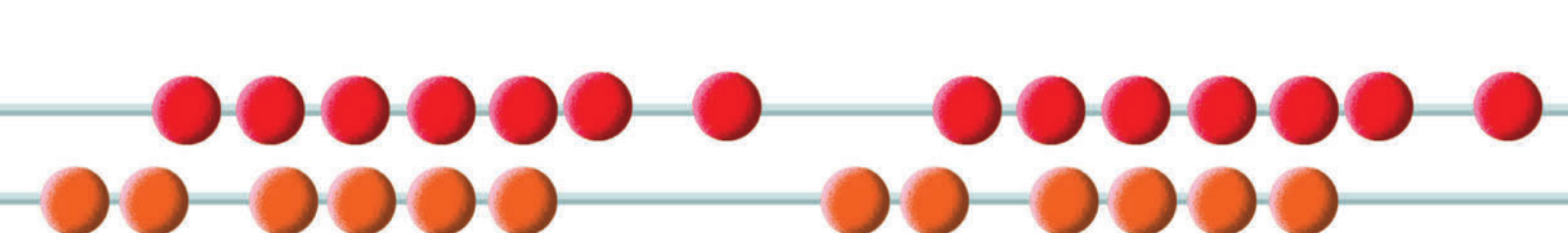
■ Hvis man fraregner effekten af de stigende konjunkturer, og kun ser på effekten af Hjørringmetoden, så er de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagers beskæftigelsesgrad steget med 50 procent.

Kilde: "Hjørring Kommune og Beskæftigelsesrettet rehabilitering - En evaluering af Hjørring Kommunes investering på beskæftigelsesområdet."

mange socialrådgivere og kontanthjælpsmodtagere i Hjørring Kommune, og han har oplevet flere eksempler på, at borgere, som har været på kontanthjælp i mange år, selv går ud og finder arbejde, før socialrådgiverne har nået at få en virksomhedspraktik i stand. En af dem er en ung mand, som har været på kontanthjælp i seks år. Han er i ph.d.-afhandlingen citeret for at sige om sin sagsbehandler:

"Hun har altid været den der, hun har altid løftet mig op, når jeg har været ved at falde, hvis man kan sige det sådan."

Ved at 'løfte ham op' har sagsbehandleren, ifølge Rasmus Ravn, muliggjort, at den unge mand blev i stand til at søge job på egen hånd. Dette er et eksempel på det gode samarbejde med et fælles mål, som Rasmus Ravn kalder en stærk alliance mellem borgeren og socialrådgiveren. Og denne alliance kan altså i sig selv være medvirkende til, at borgeren kom-

mer i arbejde – uafhængigt af indsatser og virksomhedspraktikker.

Betingelserne for at skabe stærke alliancer med borgerne er bedre, hvis hver socialrådgiver ikke har for mange sager, vurderer Rasmus Ravn.

- Det er lettere at etablere et godt og konstruktivt samarbejde, når man har bedre tid til at sætte sig ind i den enkelte borgers sag. Det er alt andet lige svært, hvis man har så mange borgere, at man ikke kan huske borgeren fra gang til gang, siger han.

Den tværfaglige udredning og socialrådgivernes efteruddannelse i empowerment har givetvis også haft en positiv betydning for samarbejdet mellem socialrådgiver og borger. Men Rasmus Ravn

■ Det er lettere at etablere et godt og konstruktivt samarbejde, når man har bedre tid til at sætte sig ind i den enkelte borgers sag. Det er alt andet lige svært, hvis man har så mange borgere, at man ikke kan huske borgeren fra gang til gang.

Rasmus Ravn, ph.d.

har kunnet måle en positiv effekt på borgernes beskæftigelsesgrad allerede i 2015, hvor sagstallet var nedsat, men de to andre tiltag endnu ikke var sat i værk på konstanthjælpsområdet.

Hvis andre kommuner ønsker at efterligne Hjørrings eksempel, lyder anbefalingen derfor i første omgang at satse på det lavere sagstal.

- Ansættelse af flere beskæftigelsesmedarbejdere tyder på at være en farbar vej at gå. Selv hvis kommunens tilbudsvifte ikke ændrer sig, kan det alligevel være, at man kan finde et passende tilbud til borgeren, fordi man har tid til at sætte sig ind i borgerens sag og afdække borgerens behov. Så det medfører øget kvalitet i sig selv, at man nedbringer sagsmængden, forklarer han. **S**

"Fantastisk, at hun vil gøre sådan for en gammel kone som mig"

En ældre ufaglært kvinde, der har haft et langt liv på arbejdsmarkedet, har de seneste år været aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager på grund af fysiske og til dels psykiske problemstillinger. Hun er kort inden interviewet blevet erklæret jobparat – en beslutning hun selv var enig i, fordi hun meget gerne vil i ordinært arbejde.

Her gengiver kvinden en samtale med hendes sagsbehandler, som her omtales X. Kvindens datter har gjort hende opmærksom på, at de søger afløsere på en arbejdsplads.

Så ringede jeg til X og siger: "ka' jeg ikke komme med til det møde?" Fordi det' jo rengøring og i køkkenet og sådan nogen

ting. Og det havde X jo sådan set ikke noget med og gøre, og så siger X: "Jo jamen det skal jeg da prøve."

Det var der kl. 08.00 eller et eller andet jeg ringede til X, og det der møde det var 09.30, men det fik X jo ordnet, så jeg kommer med til det møde, og så ringer X til mig igen: "Jamen du må godt komme til det møde. Nu skal jeg komme og hente dig," siger X.

"Jamen nej rolig, rolig X. Det behøver du ikke, for jeg skal jo med min datter til Hjørring, så hun kommer og henter mig". "Nå ja men det var godt, for jeg var næsten ude ved bilen," siger X så.

Så det var fantastisk, at X ville gøre sådan noget for sådan en gammel kone som

mig. Det synes X jeg sku' med til, hvis det var sådan jeg ku' få arbejde der. Og så fik jeg jo så også noget arbejde deroppe.

Jamen altså jeg tror det har hjulpet mig til og komme videre, at jeg fik X som sagsbehandler. X var god til at gi' sådan et skub, og det var ikke sådan noget med: "...at nu skal du bare gøre sådan og sådan og sådan...". Det var ikke sådan altså. Men altså X var god til og gøre det på en god måde." **S**

Kilde: Beskæftigelsesrettet rehabilitering – En evaluering af Hjørring Kommunes investering på beskæftigelsesområdet.

Vi har tid til at tænke helhedsorienteret

Ea Mølbak Filtenborg er tillidsrepræsentant i jobcenteret i Hjørring, hvor socialrådgiverne er gået fra at have mellem 70 og 80 til omkring 35 sager hver. Det styrker både socialfagligheden og arbejdsmiljøet.

Tæt kontakt med borgerne, regelmæssig sparring om de svære sager og en stor grad af ledelsesmæssig tillid til medarbejdernes faglige vurderinger. Det kendetegner arbejdet i jobcenteret i Hjørring, fortæller tillidsrepræsentant Ea Mølbak Filtenborg.

I forbindelse med et investeringsprojekt, som startede i 2015, blev der ansat mange nye socialrådgivere i jobcenteret, så hver socialrådgiver kunne komme ned på et sagstal omkring 35. Det lave sagstal har været afgørende for, at det er lykkedes at få mange af de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere i job, viser en evaluering af projektet (se artikel side 14).

Det lave sagstal har haft stor betydning for socialrådgivernes måde at arbejde på, fortæller Ea Mølbak Filtenborg.

- Vi har mere tid til den enkelte, og det giver os jo mulighed for at kunne favne lidt bredere omkring borgeren. Det er der også behov for, når vi skal arbejde så fokuseret med den enkelte borger, som vi gør med Hjørringmetoden, siger hun.

Ea Mølbak Filtenborg arbejder selv i sygedagpengeafdelingen, hvor der ifølge lovgivningen er opfølgning hver fjerde uge.

- Men jeg tror ikke, at der er en i den her afdeling, der ikke taler med sine borgere oftere. Vi laver løbende aftaler, enten skal jeg - ellers skal borgeren - undersøge noget, og så snakkes vi ved om 14 dage. I gennemsnit

■ Vi forsøger at få borgerne hen, der hvor de skal, hurtigst muligt, så det ikke bliver et langt sagsforløb. Det øger deres motivation, at de kan se og mærke, at der sker noget i deres sag.

Ea Mølbak Filtenborg, tillidsrepræsentant

taler jeg nok med hver borger 1-3 gange om måneden, vurderer hun.

Kursus i empowerment

Det lave sagstal er et vigtigt element i at skabe et godt samarbejde mellem socialrådgiver og borger, men hele mindsettet i Hjørringmetoden er også at sætte borgeren i centrum, og derfor har alle medarbejdere været på kursus i empowerment.

- Vi har lært at sætte borgeren i fokus ved allerede fra start at spørge, hvad de tænker, at der skal til for, at de kan blive selvforsørgende igen. Det øger jo også borgernes motivation, at de selv i en eller an-

den grad har været med til at bestemme vejen, siger Ea Mølbak Filtenborg.

I løbet af de godt to år, Ea Mølbak Filtenborg har arbejdet i sygedagpengeafdelingen i Hjørring Kommune, oplever hun, at de er blevet hurtigere til at få afklaret borgerne.

- Vi forsøger at få borgerne hen, der hvor de skal, hurtigst muligt, så det ikke bliver et langt sagsforløb. Det øger deres motivation, at de kan se og mærke, at der sker noget i deres sag, siger hun.

For at sikre fremdriften i sagerne, er der indført regelmæssig sparring med ledelsen på de langvarige sager.

- For nogle kan det virke som øget kontrol, men det gør bare, at vi hele tiden bliver nødt til at fokusere på, hvad der er behov for og arbejde effektivt for at få borgeren det rigtige sted hen. Og generelt er der ledelsesmæssig tillid, og min opfattelse er, at de som oftest anerkender vores faglige vurderinger, for det er jo os, der kender borgerne, siger hun.

Fælles faglighed

Det gode samarbejde mellem socialrådgiverne og borgerne viser sig også ved, at de i jobcenteret i Hjørring sjældent oplever frustrerede borgere, fortæller Ea Mølbak Filtenborg.

- Det sker jo af og til, og jeg tror ikke, det kan undgås, men jeg vil næsten sige, at i 999 ud af 1000 tilfælde handler det om rammerne og lovgivningen, mere end det handler om os som sagsbehandlere.

Når disse situationer opstår, så kræver det, at man tager sig tid til at sætte sig ned med borgeren og tale frustrationen igennem.

- Når vi gør det, undgår vi ret mange misforståelser, og det har vi jo også tid til. Der er også en god stemning kollegaerne imellem. Vi har en fælles faglig forståelse for vores kerneopgave, og det giver bare et rigtig godt kollegialt samvær i hele huset, siger Ea Mølbak Filtenborg. **S**

Hjørring udvider investeringsstrategi til de unge

Alle de gode tanker fra den såkaldte Hjørringmetode, som har fået mange kontanthjælpsmodtagere i job, skal med over i en ny ungestrategi. Men det skal en del af finansieringen også, så den nye strategi kan komme til at gå ud over indsatsen i jobcenteret.

Byrådet i Hjørring har siden 2015 postet penge i jobcenteret i håb om, at flere socialrådgivere i samarbejde med sygeplejersker, psykologer og ergoterapeuter kunne få flere kontanthjælpsmodtagere i job. De har selv døbt det Hjørringmetoden, og den har netop bestået eksamen til UG.

En ph.d. fra Aalborg Universitet viser, at Hjørringmetoden har øget de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagers beskæftigelsesgrad med 50 procent, og det seneste regnskab viser, at metoden indtil videre har sparet Hjørring Kommune for 88,3 millioner kroner. Men i 2019 udløber investeringsprojektet, og hvad skal der så ske? Det har vi spurgt formand for Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget Thomas Klimek (S) om.

■ ■ Det her har været en øjenåbner og er en stolthed for byrådet, det gennemsyrrer hele vores organisation, at vi vil arbejde på den måde med borgerne

**Thomas Klimek (S),
formand for Arbejdsmarkeds-
og Uddannelsesudvalget**

Forstærket indsats fra 0. klasse

Byrådet er i skrivende stund i gang med at vedtage en ungestrategi, som bliver den nye store satsning i Hjørring, fortæller Thomas Klimek.

- Vi kan se, at den største gruppe af arbejdsløse i vores kommune er de unge. Det er vi simpelthen nødt til at gøre noget ved, så vi starter fra 0. klasse med en forstærket indsats inspireret af vores partnerkommuner i Skotland, som har formået at nedbringe ungdomsarbejdsløsheden med 48 procent. Det er også fra dem, vi har stjålet sloganet: 'En positiv destination for alle unge', siger han.

Indsatsen består kort fortalt i et øget samarbejde mellem skolerne og det private erhvervsliv og i at tilbyde UU-vejledning til alle unge. Thomas Klimek forventer, at byrådet vil inve-

stere 50-60 millioner kroner over de næste 4-5 år, og de penge skal findes i hans egen arbejdsmarkedsforvaltning.

- Vi skal finde de her penge ved at lave om på andre indsatser, så det er klart, at vi kommer til at kigge på alt, også vores investeringsstrategi, pointerer Thomas Klimek.

Kan du give en forsikring om, at I ikke kommer til at udhule Hjørringmetoden?

- Lige når det handler om kommunal økonomi, så ville det være at stikke blå i øjnene, hvis jeg sagde, at det ikke var en mulighed, at vi ville komme i den situation. Men jeg vil sige det sådan, at jeg vil med næb og klør argumentere for, at den måde at arbejde med borgerne på, den vil vi ikke opgive, det ville ikke give mening. Det her har været en øjenåbner og er en stolthed for byrådet, det gennemsyrrer hele vores organisation, at vi vil arbejde på den måde med borgerne. Men jeg kan ikke sige med hvor stort budget, vi vil gøre det, lyder det fra Thomas Klimek.

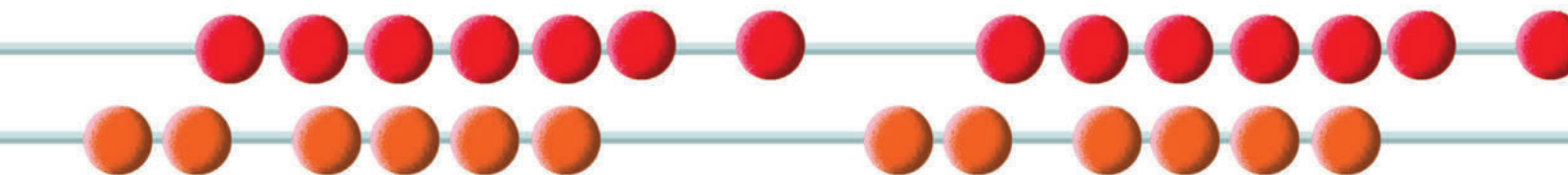
360 graders blik

Den måde de arbejder på i jobcenteret i Hjørring, som Thomas Klimek refererer til, er meget tværfaglig, fordi de ud over socialrådgivere også har ansat psykologer, sygeplejersker og ergoterapeuter.

- De bringer nogle nye vinkler ind, og det er det her 360 graders blik for borgeren, der rykker i forhold til den traditionelle praksis. Og så er der det her med, at vi skal have nogle destinationer til borgerne, og her er det en forudsætning, at vores virksomheder fortsat har vækst og har mulighed for at tage borgere ind, som måske ikke giver plus på bundlinjen fra dag et, siger han.

En anden ting, der ifølge Thomas Klimek karakteriserer måden at arbejde på i Hjørring, er at 'massere' lovgivningen til det, der giver bedst mening for borgeren.

- Når man arbejder med en lovgivning, der nogle gange tvinger sagsbehandlere til at være

ret firkantede, kan man godt udfordre lovgivningen lidt. Vi skal altid være nysgerrige på, hvad der er et bedste for borgeren, og hvis det kræver, at vi udfordrer lovgivningen, så skal vi gøre det, og så må vi tage en over snuden, hvis der er nogen højere oppe i systemerne, der mener, at vi ikke må gøre det, siger Thomas Klimek.

Lige gyldigt hvordan økonomien kommer til at se ud, så vil de i jobcenteret i Hjørring fortsætte med at arbejde på den måde, lover Thomas Klimek.

- Vi har lært utroligt meget af den indsats, som vores sagsbehandlere og den øvrige forvaltning har gjort i den her investeringsstrategi, og nu tager vi noget af den læring med over i ungeområdet, siger han.

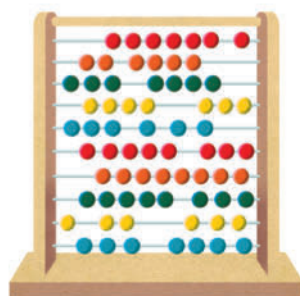
Færre på kontanthjælp

I takt med at jobcenteret i Hjørring har succes med at hjælpe flere og flere kontanthjælpsmodtagere i arbejde, bliver der brug for færre ressourcer i jobcenteret, som i stedet kan flyttes over i ungestrategien. Byrådet har allerede varslet, at der i 2021/22 skal skæres 10 socialrådgiverstillinger i jobcenteret blandt andet som følge af færre borgere i målgruppen.

- Men bare fordi de grupper, man arbejder med, er blevet mindre, så betyder det ikke nødvendigvis, at man ikke skal være her. Så kan det være, man skal være med til at løse nogle nye opgaver, for eksempel ungestrategien, siger Thomas Klimek, der dog endnu ikke kan give nogen garantier.

Kan I så fastholde det samme sagstallet som i dag?

- Hvis vi lever op til vores målsætning for 2019 om at bringe 250-300 borgere i selvforsørgelse, så må man forvente, at vi kan arbejde med det samme sagsantal. Men vi er i gang med det sværeste år af investeringsstrategien, for vi er i gang med den gruppe, som er sværest at arbejde

■ ■ Antallet af sager pr. medarbejder er et af de absolut vigtigste parametre for at lykkes. Så vi må have som førsteprioritet at holde sagstallet så langt nede som muligt, for det er jo nøglen i det her.

**Thomas Klimek (S),
formand for Arbejdsmarkeds-
og Uddannelsesudvalget**

med, og hvis vi ikke når i mål, så bliver vi presset på økonomien, siger Thomas Klimek.

Den gruppe, de i Hjørring har svært ved at hjælpe i job, er kvinder på integrationsydelse, og for denne gruppe lykkedes det ikke at nå måltallet i 2018.

- Vi har sat det som en hovedmålsætning at intensivere indsatsen for at få integrationskvinder i arbejde, og her skal det lokale integrationsråd være en aktiv medspiller. Det kan lade sig gøre, det ved jeg, at det kan, siger Thomas Klimek.

Så hvis I når jeres målsætninger i 2019, vil sagstallet ligge nogenlunde stabilt?

- Ja, det må man antage. Jeg er godt klar over, selv om jeg kun er politiker, at antallet af sager per medarbejder er et af de absolut vigtigste parametre for at lykkes. Så vi må have som førsteprioritet at holde sagstallet så langt nede som muligt, for det er jo nøglen i det her, siger Thomas Klimek.

Naturlig afgang

Medarbejderne er blevet orienteret om, at der i 2021/22 er budgetteret med færre fuldtidsstillinger i jobcenteret, fortæller tillidsrepræsentant Ea Mølbak Filtenborg.

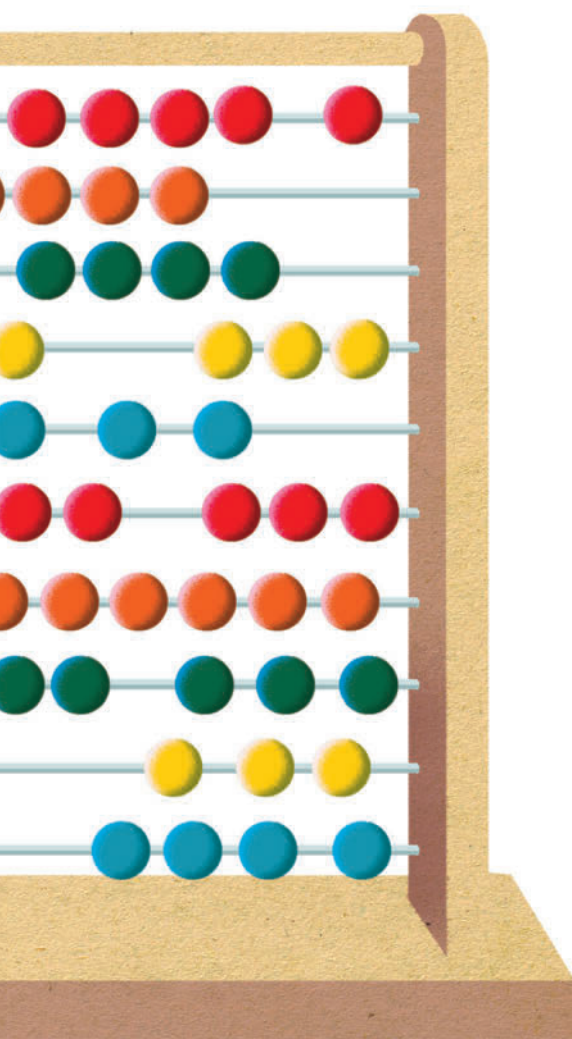
- I takt med, at vi får flere borgere ud på arbejdsmarkedet, er det jo naturligt nok, at der ikke er brug for lige så mange hænder i jobcenteret, siger hun.

Der er allerede blevet skåret et par stillinger i jobcenteret. Når en kollega er gået på pension eller har skiftet job, er stillingen ikke blevet genbesat, og enkelte socialrådgivere er blevet flyttet fra kontanthjælpsafdelingen til sygedagpengeafdelingen.

- Det er indtil videre sket ved naturlig afgang, og det håber jeg også, at vi kan fortsætte med, for det er ikke sjovt at skulle ud i en prikkerunde. Og hvis nogle af os skal med over i ungestrategien, så er vi heldigvis også meget omstillingsparate, fordi vi har en fælles faglig forståelse for vores kerneopgave, pointerer Ea Mølbak Filtenborg. **S**

”Vi er tæt på borgerne – det er en meget federe måde at være socialrådgiver på”

Holstebro er en af de kommuner, som har flere års erfaring med at investere i det sociale arbejde på voksenområdet - blandt andet ved at ansætte flere socialrådgivere. Det betyder, at indsatserne bliver mere målrettede, at der er færre borgere i midlertidige botilbud, og at det har givet flere penge i kommunekassen - en besparelse på cirka fem millioner kroner årligt. Sidst men ikke mindst: Socialrådgiverne er kommet tættere på borgerne - og har tid til at følge op og lave håndholdte indsatser, som gør den enkelte borger mere selvhjulpne.

Nogle af borgerne tør ikke gå uden for en dør. Der er mange barske historier, hvor man umiddelbart tænker, at her skal der sættes ind med støtte i hjemmet resten af borgerens liv. Der var for eksempel en kvinde, der led af skizofreni. Når hun tog brusebad, troede hun, at hun røg ud med badevandet. I dag er hun jurist. At hun er kommet så godt videre med sit liv skyldes blandt andet, at jeg holdt jævnlige opfølgningsmøder med borgeren og hendes kontaktperson, hvor vi - også sammen med jobcenterrådgiveren - satte kortsigtede og specifikke mål i handleplanen ud fra hendes drøm om at blive jurist. Og vi prioriterede hvilke mål, hun skulle arbejde med til næste gang vi mødtes, fortæller Lena Skovgaard, som er socialrådgiver og tillidsrepræsentant i Socialafdelingen, Visitation og Rådgivning i Holstebro Kommune. Siden årsskiftet har hun også været medlem af Dansk Socialrådgiverforenings hovedbestyrelse.

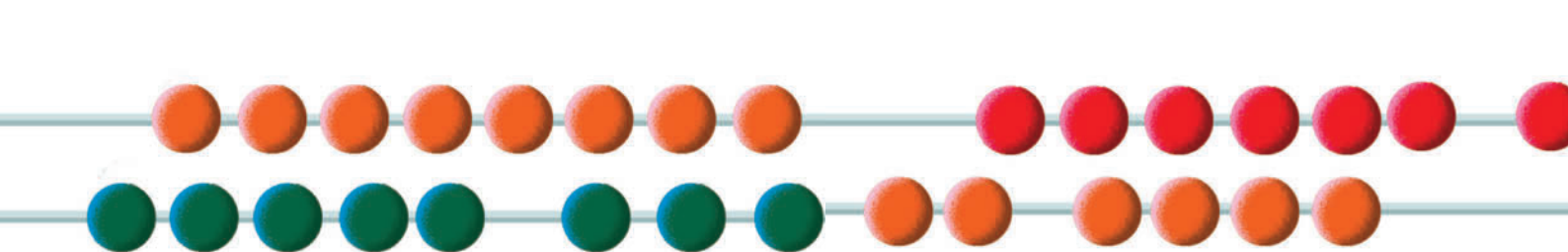
Den positive historie ser Lena Skovgaard som et resultat af, at socialrådgiverne i psykiatri-teamet siden 2014 har arbejdet ud fra investeringstilgangen.

- Psykiatriteamet blev opnormeret med to socialrådgivere. Det betød, at vi

kunne udrede borgernes behov bedre, sikre flow i sagerne og følge op på borgernes situation og indsats op til fire gange om året i stedet for den ene gang om året, som loven foreskriver. Og i dag er antallet af sagsbehandlere i psykiatriteamet fordoblet fra fire til otte. Det betyder meget for arbejdsglæden - og dermed også arbejdsmiljøet, når vi har plads og overskud til faglige drøftelser og sparring.

Hun understreger, at socialrådgiverne har fået bedre mulighed for at få overblik over og et mere grundigt indblik i borgers situation.

- Det betyder, at vi lettere kan sætte ind med den rette hjælp på det rette tidspunkt. For mig handler det om, at jeg kommer tættere på borgeren. Jeg lærer borgeren bedre at kende, når jeg ser dem måske fire gange om året. Vi skal ikke starte forfra hver gang, vi mødes, for vi kender hinanden og kender forhistorien. Det gør det nemmere for mig at tjekke op på, hvad der er sket siden sidst, og hvad der er brug for, at vi arbejder med fremadrettet. Det betyder også, at borgeren bliver

mere medinddraget i egen sag og dermed er mere medbestemmende. Det tværfaglige samarbejde er også blevet styrket, og det er nemmere at justere og tilrette indsatsen, når alle parter kender hinanden.

Markant lavere sagstal

- Den lovpligtige handleplan bliver nu anvendt som et brugbart arbejdsredskab, hvor vi hele tiden følger op med nye delmål – frem for at handleplanen er et stykke papir, der bliver taget frem én gang om året. Resultatet er, at vi kan lave gode individuelle og håndholdte indsatser, som gør den enkelte borger mere selvhjulpne. Vi gik fra at have ansvar for 120 borgere til 70 – og vi matcher nu Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal.

Og Lena Skovgaard fortæller om endnu en borger, som har haft gavn af socialrådgiverens nye måde at arbejde på med tættere opfølgning, kombineret med andre og nye tilbud i kommunen, hvor der i højere grad er fokus på progression.

- En kvinde led af personlighedsforstyrrelser. Da jeg mødte hende første gang, var hun ramt af social angst og var så dårlig, at jeg tænkte: Hun skal have støtte ”for evigt”. Men efter at hun i en periode fik støtte i eget hjem og deltog i et gruppeforløb, hvor hun blandt andet lærte om, hvad der sker i hjernen, når hun bliver angst, blev hendes angst mindre – for nu vidste hun, ”at det bare er noget, der sker i hjernen. Jeg dør ikke af det”. I dag klarer hun sig uden kontaktperson. Hun har stadig mulighed for at komme i vores dagcenter, hvor hun kan deltage i aktiviteter og spise morgenmad gratis eller købe frokost og aftensmad.

Nye indsatser

Baggrunden for at indføre en investe-

Holstebro Kommunes specialiserede voksenområde

- Holstebro Kommune har investeret i socialt arbejde på det specialiserede voksenområde, og har sparet 5 millioner kroner årligt siden 2014.
- Der er investeret i flere socialrådgivere, hvilket har reduceret sagstallet markant.
- Der er etableret en forvisitation med skarp målgruppeafklaring
- Der er oprettet flere fremskudte indsatser – i tæt samarbejde med civilsamfundet.
- Der er udviklet et katalog med 10 forskellige ydelsespakker. Støtten er i udgangspunktet tidsbegrænset, og skal så vidt muligt gives som gruppeforløb. Der gives eksempelvis støtte til forløb med fokus på post og økonomi, guidning til personlig pleje og rengøring, sundhed og variation i kosten, inddragelse af netværk.
- Virtuel bostøtte - bruges som et fleksibelt og tryksskabende redskab.
- Holstebro har i dag lavere priser pr. borger end sammenlignelige kommuner.
- Den gennemsnitlige opholdstid på midlertidige botilbud er faldet fra seks år til to år.

Kilde: Holstebro Kommune og rapporten ”Investeringer på det sociale voksenområde”, Dansk Socialrådgiverforening.

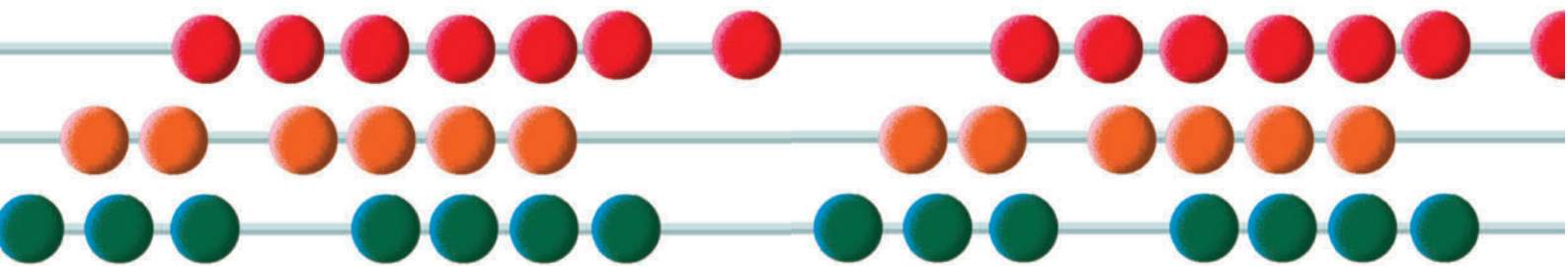
ringsmodel, var et socialområde, som var økonomisk tungt, og hvor man ikke kendte kvaliteten af indsatserne. Der var et politisk ønske om at skabe budgetreduktioner, opnå højere faglighed, sænke sagstallet og dermed sikre, at socialrådgiverne havde færre sager på deres bord. Der blev etableret en forvisitation med en skarp målgruppeafklaring. Det foregår ved en tæt sparring med jobcentrene, og der bliver lavet flere socialfaglige og psykologiske udredninger. Som et led i investeringsomlægningen, skal det drøftes på dialog- og visitationsmøde med myndighedschefen eller funktionslederen, hvis en borger skal i et eksternt tilbud. Og der er strammet op på den bevillings- og beslutningskompetence, som socialrådgiverne har – de kan som maksimum bevilge en indsats svarende til fem timer om ugen.

Ifølge Lena Skovgaard fungerer det uproblematisk

- Så længe det ikke betyder, at borgerne skal vente for længe på, at en indsats sættes i gang, så giver det god mening med faglig sparring fra kolleger og ledelse.

Medarbejderne bliver løbende opkvalificeret med uddannelses- og oplæringsforløb, og der er etableret fremskudte indsatser på væresteder med henvisning til alternative muligheder i civilsamfundet.

Der er udviklet – og udvikles hele tiden – nye tilbud og indsatser. Eksempelvis cafeer tilknyttet de fire centre, som socialforvaltningen er opdelt i: Center for Socialt Udsatte, Center for Psykiatri, Center for Handicap og Uddannelsescenter Mariebjerg. Der er oprettet rådgivningen ”Videre i livet” samt et rådgivende tilbud for unge med tre psykologer i en fremskudt indsats. De nye tilbud er alle etablerede som uvisiterede åbne tilbud – både for ”nye” borgere og for borgere, der har eller

■ Tidligere fik borgerne typisk hjemmebesøg af deres kontaktperson. Nu er målet, at flytte så mange som muligt til primært at deltage i gruppeforløb fremfor, at de skal have individuel støtte.

Lena Skovgaard, socialrådgiver og tillidsrepræsentant

har haft en sag i forvaltningen. Og samarbejdet med frivillighedsområdet er også styrket.

Satser på gruppeforløb

For at skabe klarhed over de forskellige tilbud, og hvad borgerne kan visiteres til, har socialforvaltningen udviklet et katalog med 10 forskellige ydelsespakker. Pakkernes detaljeringsgrad er relativ høj, og med afsæt i borgerens funktionsniveau og hvor mange støttetimer det vurderes, at borgeren har behov for, skitseres de forskellige indsatser og mål i et skema – som eksempelvis støtte til post og økonomi, påmindelser og guidning til personlig pleje og rengøring, sikre sundhed og variation i kosten, inddrage netværk i handleplanen, støtte til kontakt.

I udgangspunktet er tilbuddene altid tidsbegrænsede, og tanken er, at pakkerne skal være et redskab til at nå de mål, som sættes for borgerne. Støtten gives i videst muligt omfang som gruppevejledning, hvor borgerne kan vælge mellem forskellige gruppeforløb som badminton, fitness, coaching, selvforståelse, sund i tanke og sjæl, svømmegruppe,

51 anbefalinger om sociale investeringer

■ Dansk Socialrådgiverforening har i samarbejde med medlemmer, faggrupper m.fl. arbejdet med at udvikle og beskrive en investeringstilgang på det sociale voksenområde.

■ Rapporten "Investeringer på det sociale voksenområde" viser resultatet af arbejdet. Rapporten rummer en generel beskrivelse af investeringstilgangen, beskrivelser fra fem kommuner – heriblandt Holstebro Kommune – og en række eksempler på indsatser.

■ Rapporten rummer også 51 anbefalinger til at fremme kommunernes investeringer på voksenområdet.

Læs rapporten på socialraadgiverne.dk under "Rapporter og undersøgelser"

Læs mere om investeringer i socialt arbejde på socialraadgiverne.dk/investering

øreakupunktur, socialt liv. I flere af gruppeforløbene skal der laves små hjemmeopgaver fra gang til gang.

- Tidligere fik borgerne typisk hjemmebesøg af deres kontaktperson. Nu er målet, at flytte så mange som muligt til primært at deltage i gruppeforløb fremfor, at de skal have individuel støtte. Nogle får begge dele, og der er selvfølgelig også borgere, som fortsat alene får den individuelle støtte, forklarer Lena Skovgaard.

På spørgsmålet om, hvordan borgerne har reageret på at skulle i gruppeforløb, svarer hun:

- Nogle af borgerne er bange for det, men de bliver hjulpet ind i grupperne af deres kontaktperson, så jeg synes egentlig, at det er blevet positivt modtaget

Virtuel bostøtte

Som noget nyt kan borgerne også få virtuel bostøtte, der bruges som et fleksibelt og tryghedsskabende redskab.

- Vi er begyndt at skype med borgeren, hvis der pludselig opstår et konkret problem. For eksempel: "Jeg har fået et brev, jeg forstår ikke, hvad det handler om, og min angst kører". Det styrker kommunikationen, at man kan se hinanden under samtalen. Og så er det måske ikke nødvendigt, at borgeren kommer op på forvaltningen, eller at kontaktpersonen tager på hjemmebesøg, fortæller Lena Skovgaard og uddyber:

- Vi skyper med borgeren – fordi vi skal hjælpe så mange som muligt med de penge, vi har. Og vi har nogle borgere, som ikke vil komme ind på forvaltningen, men hvor kontakt-

personen vurderer, at der ikke er behov for hjemmebesøg. Så kan borgeren få tilbud om faste telefonopkald - eller virtuelle opkald, hvis det er mest hensigtsmæssigt.

Fagligt løft

Socialrådgiverkollegaen Jannie Bek Kirkegaard arbejder i socialteamet med retspsykiatriske borgere, som er anbragt i et botilbud på baggrund af en behandlingsdom efter psykiatriloven. Hun vurderer også, at investeringstilgangen har gjort en afgørende forskel for hendes måde at arbejde på.

- Det er en meget federe måde at være socialrådgiver på. For mig har det været et enormt fagligt løft. Og et menneskeligt løft, for da jeg i sin tid blev socialrådgiver, var det, fordi jeg gerne ville ud til borgerne. Jeg ville gerne kunne hjælpe borgerne på tværs af deres liv, fordi det er det, jeg kan i kraft af min uddannelse. Jeg sidder ikke kun med servicelovens briller på. Jeg sikrer en koordinering både med jobcenteret, psykiatrien, Kriminalforsorgen og med borgerens netværk. Der er blevet meget mere tid til den tværfaglige koordinering.

Jannie Bek Kirkegaard fremhæver et reduceret sagstal som den primære årsag til, at hun kan arbejde anderledes. Hun er ansat 30 timer om ugen og har 25 sager.

- Jeg får et meget bedre kendskab til borgerne, som jeg ses med cirka hver tredje måned. Når man ser dem så tit, lærer man dem at kende på en helt anden måde end, når man kun kommer en gang om året eller hvert halvandet år. Når jeg kommer, så kan de huske mig, og jeg skal ikke bruge tid på at gøre dem trygge. Jeg har også et

■ ■ Det er en meget federe måde at være socialrådgiver på. For mig har det været et enormt fagligt løft. Og et menneskeligt løft, for da jeg i sin tid blev socialrådgiver, var det, fordi jeg gerne ville ud til borgerne.

Jannie Bek Kirkegaard,
socialrådgiver

tættere samarbejde med bostederne. Tidligere var det heldigt, hvis vi fik en opfølgning en gang om året. Det kunne godt blive sådan noget "nu-lirer-vi-bare-lige-et-møde-af", og borgerne havde svært ved at give udtryk for, hvordan de havde det. For hvorfor skulle de sidde og åbne sig op for sådan en som mig, som de ikke kan huske, hvem er?

- Jeg har stadigvæk meget travlt, men jeg har tid til at prioritere og fordybe mig i for eksempel at lave en god udredning. Når jeg ikke har flere borgere end nu, så kender jeg borgerne og behøver ikke at bruge så meget tid på at sidde og læse op og sætte mig ind i, hvem jeg skal besøge nu, for det kan jeg huske fra gang til gang.

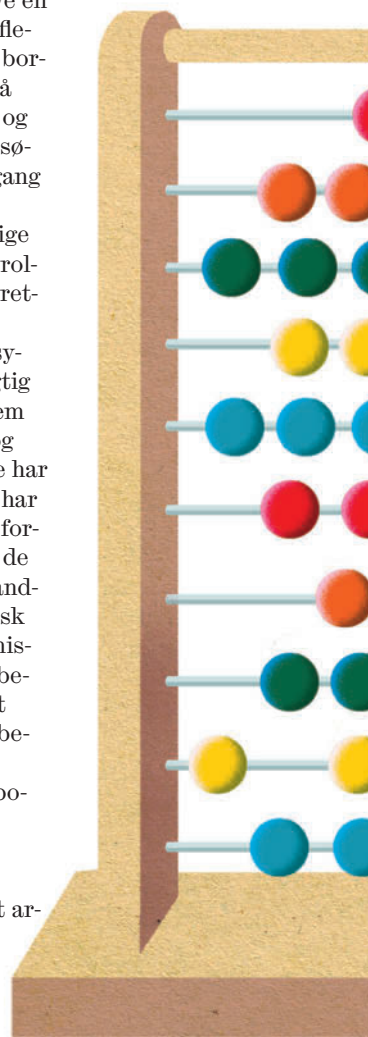
Hun peger på, at det tværfaglige samarbejde spiller en afgørende rolle for at kunne rykke borgerne i retning af en bedre livskvalitet.

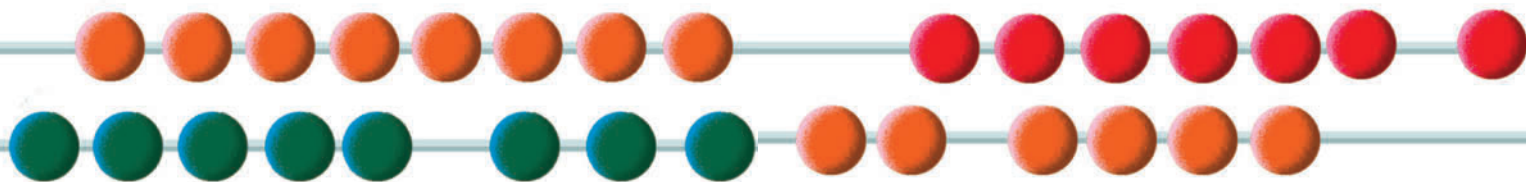
- Nogle borgere med en retspsykiatrisk behandlingsdom slås rigtig meget med misbrug. Mange af dem er voldsomt omsorgssvigtende - og nogle også fra systemets side. De har været kastebolde i systemet. De har ikke kunnet få hjælp i systemet, fordi de har været misbrugende, og de har ikke kunnet få misbrugsbehandling, fordi de har været for psykisk syge. Vores mål er både at give misbrugsbehandling og psykiatrisk behandling samtidig. Det kræver et virkelig tæt samarbejde mellem behandlingspsykiatrien, vores misbrugscenter og det pågældende bostøtte-tilbud.

At ramme rigtigt

Jannie Bek Kirkegaard prøver at arbejde med nogle meget afgrænsede mål, da borgerne kan være svære at rykke.

- Et mål kan være, at borge-

ren kun skal drikke otte guldøl i stedet for 12. Det handler om at få sat barren så lavt, at borgeren kan se, at det giver mening.

Hun pointerer, at det er afgørende, at de har tid til at lave grundige udredninger.

- Vi laver rigtig mange socialfaglige udredninger – altså VUM-udredninger (Voksen-Udrednings-Metoden, red.). Vi er blevet meget grundige i forhold til, hvordan det var tidligere. Hvad er det, borgeren kommer af, og hvad har der tidligere været forsøgt af indsatser for at sikre, at vi ikke bliver ved med at gøre mere af det samme, som ikke har virket.

- Vi havde en borger, hvor det viste sig, at han var massivt hjerneskadet i stedet for psykisk syg, og det krævede en helt anden tilgang til ham. Den rigtige tilgang fra start er super vigtig både for, at borgeren ikke skal opleve en række nederlag, men også fordi det kan ses på bundlinjen. Det kan give ret store besparelser at ramme rigtigt først gang.

Efteruddannelse i forhandling

I forbindelse med opstart af investeringsstrategien fik socialrådgiverne mulighed for at deltage i et diplommodul om kommunikation og forhandling. Det har socialrådgiverne ifølge Lena Skovgaard haft stor gavn af, når de skulle forhandle priser og fremtidige indsatser med de forskellige bosteder. Det har vist sig, at der er penge at spare, når man bliver helt skarp på, hvad man egentlig betaler for.

- Før vi overhovedet kom ud til bostederne for at genforhandle prisen, ringede flere af dem og tilbød at lave en prisnedsættelse på 50.000 kroner. Det lød fint, sagde jeg og pointerede, at jeg alligevel ville komme ud til dem. Vi genforhandlede priserne. Vi bad om at få oplyst, hvad der er dækket af deres basis-takst, som man ser i tilbudsporta-

len, og hvad man betaler for ved tillægstakst. Og så opdagede vi, at nogle gange betaler man to gange for samme ydelse, fordi de ikke selv havde styr på, hvad der var indeholdt i deres basispakke, og hvad der så lå udover. For eksempel ledsagelse til lægen – det burde ligge i basispakken. Det kan også handle om, at hvis en indsats har varet længe, så kan den ikke længere kategoriseres som træning, men er i højere grad vedligehold af borgerens funktionsniveau, og så skal kontaktpersonen ikke have så mange timer.

Faglig fane holdes højt

Som nævnt har omlægningen baseret på investeringstilgangen siden 2014 givet besparelser på fem millioner kroner årligt, hvor socialområdet har fået lov til at geninvestere besparelserne. Holstebro har i dag lavere priser pr. borger end sammenlignelige kommuner, og den gennemsnitlige opholdstid på midlertidige botilbud er faldet fra seks år til to år.

Socialforvaltningen er nu i en situation, hvor de lavthængende frugter er plukket, samtidig med at der blandt andet er kommet flere udgiftstunge handicapsager. Det betyder, at man også mærker et økonomisk pres i psykiatriteamet.

- Vi er blevet bedt om at reorganisere alle sager, hvor bevillingerne er under tre timer om ugen – altså servicelovens paragraf 85 om socialpædagogisk støtte. Og så taler vi om, hvordan vi kan gøre det. Kan vi tilbyde borgerne noget andet? Måske behøver de ikke en

vedvarende bevilling, men de kan få et klippekort på 10 gange, som de selv kan bestemme, hvordan de vil bruge. Måske kan en social vicevært komme op til en beboer og lige tjekke, om alt er i orden. Nogle af borgerne har svært ved at være helt alene uden at vide, at der kommer en og kigger til dem. Andre kan måske få en besøgsven i stedet for en kontaktperson. Vi skal være skarpe på, om borgerne fortsat opfylder kriterierne for en bevilling, for så skal de selvfølgelig have den.

Lena Skovgaard er i udgangspunktet ikke bekymret over at skulle reorganisere – altså gennemgå sagerne for at vurdere, om der er indsatser, som kan afsluttes.

- Det er noget, som følger med mit job. Men jeg har overfor MED-systemet gjort opmærksom på, at hvis de begynder at spare på socialrådgivere eller på dem, der leverer hjælpen, så kan vi ikke holde investeringsstrategien. Jeg har understreget, at det er vigtigt, at vi holder fast i vores faglighed. Og som tillidsrepræsentant gør jeg hele tiden opmærksom på, at vi skal overholde de vejledende sagstal fra DS, vi skal overholde lovgivningen, og så skal vi passe på hinanden. **S**

DS' vejledende sagstal

- Dansk Socialrådgiverforening anbefaler vejledende sagstal for, hvor mange sager den enkelte socialrådgiver kan have ansvar for.
- De vejledende sagstal kan bruges af arbejdspladsen som et værktøj til at normere med det rigtige antal socialrådgivere.
- Et passende antal sager pr. socialrådgiver er grundlaget for en god og effektiv social indsats til gavn for borgerne og et godt arbejdsmiljø for socialrådgiverne.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/sagstal

Det nytter ikke bare at investere

For ikke at miste gnisten undervejs i et investeringsprojekt, er det afgørende med en grundig foranalyse, hvor man finder ud af, hvilke målgrupper, man kan opnå bedre resultater med, siger Helle Bro, afgående socialdirektør i Holstebro Kommune.

For Helle Bro, som har været socialdirektør i Holstebro Kommune de seneste 19 år, er investeringstilgangen som sådan ikke noget nyt.

- Hos os er investeringer et integreret redskab blandt andre redskaber til at skabe udvikling, øget kvalitet og effektiviseringer, fremhæver Helle Bro.

For cirka 15 år siden lagde kommunen ud med at investere i beskæftigelsesområdet.

- Dengang valgte man at ansætte flere socialrådgivere, og det gav mulighed for at afdække de lediges kompetencer bedre og skabe større ejerskab hos den ledige til jobsøgning og opkvalificering, fortæller Helle Bro og fortsætter:

- Herude vestpå spekulerer vi på, hvad skal der til for, at vi kan skabe de bedste resultater. At kunne levere både øget værdiskabelse og bedre resultater er en forudsætning for, at politikerne bliver ved med at se investeringer som et redskab, som de gerne vil understøtte.

Helle Bro, der oprindeligt er uddannet socialrådgiver, understreger, at det er vigtigt at lave en grundig foranalyse, før man sætter et investeringsprojekt i gang.

- Vores tilgang er, at det nytter ikke bare at investere. Du kan godt ansætte flere medarbejdere eller oprette nye tilbud, uden at det nødvendigvis skaber den tiltænkte merværdi. Så det handler om, at investeringerne skal være målrettede og vidensbaserede. Der kan være ændringer i metoder, nogle bestemte borgergrupper, hvor vi kan se, at hvis vi fik mere tid her, eller hvis vi fik nogle nye metoder

■ ■ At kunne levere både øget værdiskabelse og bedre resultater er en forudsætning for, at politikerne bliver ved med at se investeringer som et redskab, som de gerne vil understøtte.

Helle Bro, afgående socialdirektør, Holstebro Kommune

der indarbejdet, så kunne vi også opnå noget nyt.

Det er oplagt at investere i flere medarbejdere, men det er ifølge Helle Bro oftest ikke tilstrækkeligt.

- Tid er nogle gange det, der er brug for, men tid er ikke altid svaret. Man skal i en analyse få afklaret, om man har de kompetencer, der skal til. Jeg tror, at nogen går

for hurtigt i gang. De får ideen og mister gnisten undervejs, fordi det ikke er forberedt godt nok. Det kan være, at man finder ud af, at nogle af de forudsætninger, man har lagt ind som for eksempel, at borgere skal ud i egen bolig, slet ikke er til stede.

På tværs af forvaltninger

Helle Bro understreger, at det er afgørende at få de forskellige samarbejdspartnere med på ideen. Og det handler også om at få kommunalpolitikere til at tale sammen på tværs af de forskellige udvalg.

- I direktionen har vi formået at skabe en fælles forståelse på tværs af forvaltninger. Også når regnestykket skal gå op i forhold til, hvilken forvaltning, der udfører indsatserne, og hvilken forvaltning, der leverer pengene, og hvem der nyder godt af gevinsten. Vi sætter temaet på de forskellige udvalgsdagsordener, hvis vi eksempelvis investerer i en forebyggende indsats for eksempel til unge eller til borgere med stress og udbændthed. Her er det social- og sundhedsudvalget, der skal levere tilbuddet, men det er arbejdsmarkedsudvalget, der leverer pengene. Så kommer det på dagsordenen i de to udvalg, hvor det fremgår, hvem der skal bidrage økonomisk til det. Formålet er at forebygge, at borgerne skal have ydelser på sygedagpengeområdet, og derfor er det arbejdsmarkedsudvalget, der bidrager økonomisk til de nødvendige investeringer.

Evnen til at sige nej

Hun understreger, at det er vigtigt at turde at sige nej til politikerne, hvis de bliver for investeringsivrige.

- Nogle gange, hvor en politiker spørger, om der er mulighed for at investere på et område, må jeg sige nej, fordi der ikke kan forventes et afkast. Hvis de eksempelvis tror, at vi kan opnå mirakler med nogle borgere, som har et meget lavt funktionsniveau. Da skal vi som ledelse formå at sige, at her skal I ikke forvente et afkast. Så det er også vigtigt at have evnen til at sige nej. **S**

Når plejefamiliers egne børn kommer følelsesmæssigt i klemme

Biologiske børn kan nemt komme i klemme, når deres familie bliver plejefamilie og dermed en pædagogisk arbejdsplads. Især hvis plejebørnene har alvorlige kognitive og følelsesmæssige problemstillinger. Socialrådgiver, cand.pæd. og døgnplejekonsulent Bente Schramm har skrevet speciale om de følelsesmæssige udfordringer for plejefamiliens egne børn, og hun efterlyser langt mere fokus på de biologiske børn. Også i lovgivningen.

Jeg havde ikke lige med mine 10 år, tænkt så meget over, at det også kunne have ulemper, og at hun ville gøre rigtig meget for at myre sig ind imellem os, ligesom hun godt kunne være meget manipulerende.

Hun sugede ligesom alt, hvad hun kunne få af kærlighed ud af os.”

Sådan beskriver Bodil, der i dag er 27 år, hvordan hun oplevede det, da familien fik en pige på fem år i døgnpleje.

Citatet er hentet fra specialet ”Plejefamiliens egne børns følelsesmæssige udfordringer”, som er skrevet af socialrådgiver, cand.pæd. og døgnplejekonsulent Bente Schramm på kandidatuddannelsen i Generel Pædagogik på Aarhus Universitet.

Og en anden kvinde, Martha, der i dag er 25, havde nogenlunde samme oplevelse, da familien fik en pige på otte år i pleje, mens hun selv var 14 år.

”Da var jeg mest på mit værelse, fordi jeg ikke orkede hende. Jeg tror simpelt hen ikke, at jeg havde overskud til det. Og det krævede rigtig meget overskud at være sammen med hende, for hun snakkede hele tiden, altså hun havde brug for opmærksomhed hele tiden fra alle”.

Familien som arbejdsplads

Citaterne fra de to biologiske børn i plejefamilier viser ifølge Bente

”Med lidt samfunds-kritisk sans kan man sige, at egne børn kan blive et middel til at opnå en socialpolitisk målsætning, og retten til at være barn i sig selv kan komme under pres.

**Bente Schramm, socialrådgiver,
cand.pæd. og døgnplejekonsulent**

Schramm til fulde, at det har vidtgående følelsesmæssige konsekvenser for de biologiske børn, når familier vælger at gøre deres familie til en pædagogisk arbejdsplads. En pædagogisk foranstaltning, hvor familien bliver en offentlig arbejdsplads, hvor mange uden for familien også skal kigge med.

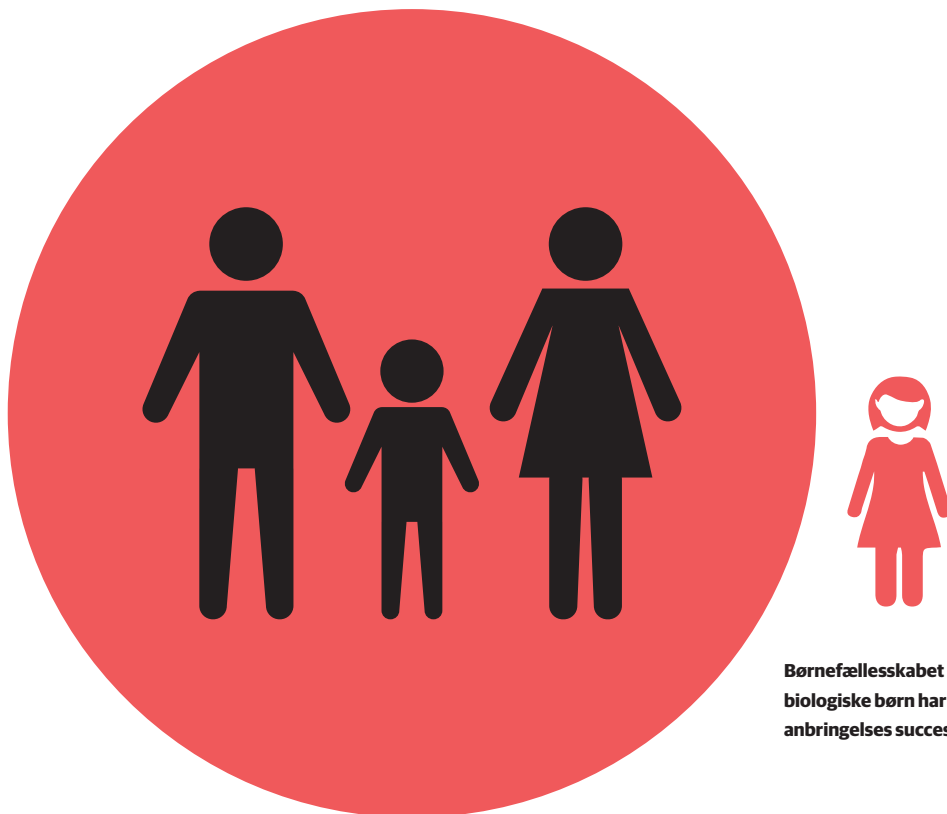
- Det er en svær balance mellem familien som social konstruktion og samtidig en pædagogisk foranstaltning. Som plejefamilie er man en familie i et spændingsfelt. Man er ikke længere kun forældre for egne børn, man påtager sig en samfundsopgave. Med lidt samfundskritisk sans kan man sige, at egne børn kan blive et middel til at opnå en socialpolitisk målsætning, og retten til at være barn i sig selv kan komme under pres, siger Bente Schramm og fortsætter:

- Der hvor plejebørnene har kompetencer til at profitere af den sociale konstruktion, evner at knytte følelsesmæssigt an, der kan egne børn få ekstra søskende via plejebørnene, og egne børn kan vokse ved at være gode rollemodeller.

- Men det kan gå galt, når plejebørns hidtidige opvækst gør, at de ikke har erfaring med omsorgsrelationer og tilknytning. For børn med tilknytningsproblemer og kognitive og følelsesmæssige problemstillinger har brug for tid – på bekostning af egne børn. De bliver påtrængende, grænseoverskridende, afvisende – har ofte en adfærd, som ikke umiddelbart er forståelig. Det kan være svært nok for de voksne at håndtere, men endnu sværere for plejefamiliens egne børn, siger Bente Schramm.

Børnenes oversete rolle

Netop konsekvenserne for plejefamiliernes bio-

Børnefællesskabet mellem plejebarn og biologiske børn har afgørende betydning for en anbringelses succes, påpeger Bente Schramm.

logiske børn – men også deres oversete rolle og betydning i forhold til, om en anbringelse rent faktisk lykkes – er grunden til, at Bente Schramm valgte at skrive speciale om plejefamiliers egne børn.

- Med Barnets Reform fra 2011 bliver flere børn med alvorlige problemstillinger anbragt i familiepleje, men vi mangler simpelthen viden om, hvilke konsekvenser det får for plejefamiliernes egne børn. Samtidig er det i dag helt op til den enkelte kommune og tilsynsmyndighed, om de har fokus på plejefamiliers egne børn, når de udvælger døgnfamilier, fortæller hun.

I dag arbejder Bente Schramm som døgnplejekonsulent i Fredericia Kommune, men i hele sit arbejdsliv, siden hun i 1988 blev socialrådgiver, har hun arbejdet med anbringelser af børn og unge. Primært som døgnplejekonsulent, men også som sagsbehandler og som socialrådgiver på en behandlingsinstitution.

- Som familieplejekonsulent er jeg tit stødt på plejefamilier, som går langt for at få anbringelsen til at fungere, men der hvor familier begynder at give op, det er, når det bliver synligt, at familiens status som plejefamilie går ud over egne børn. Familier, der nærer et dybfølt ønske om at give ple-

jebørn en god opvækst, men som godt kan se, at egne børn ikke trives. Det er bare så ulykkeligt, siger hun.

Forventning afløses af afsky

Trods øget risiko for sammenbrud i anbringelserne er der ikke ret stort fokus på plejefamiliernes egne børn. Det forsøger Bente Schramm at ændre på med sit speciale, der har fokus på det emotionssociologiske perspektiv – hvordan de biologiske børn navigerer følelsesmæssigt over for plejebørnene, når deres familie bliver en pædagogisk arbejdsplads.

- Samklangen mellem mennesker, hvordan man positionerer sig over for hinanden, og hvilke følelser, der er på spil, er enormt interessant at dykke ned i for at få en forståelsesramme og et mikro-perspektiv på de biologiske børn, mener Bente Schramm.

I sit speciale har hun blandt andet fundet ud af, at selv om de biologiske børn er modne, reflekterende og med masser af overskud, så fylder kam-

pen om pladsen mellem dem og plejebørnene rigtig meget for de biologiske børn. Der er jalousi og en opfattelse af, at plejebørnene reducerer kvalitetstiden med forældrene.

Samtidig er de biologiske børn smittet af forældrenes valg og entusiasme omkring det at skulle være plejefamilie. De er stolte af valget og har store forventninger, men hvis håbet, sympatien og forventningen til plejebarnet bliver afløst af en kamp om pladsen og en adfærd fra et plejebarn, som de ikke er klædt på til at håndtere, så resulterer det i skam, skyld, vrede og tilbagetrækning.

- Hvis de biologiske børn ikke føler, de kan leve op til idealet – til de positive forventninger, ved for eksempel at føle afsky over for et ple-

jebarn, der stjæler fra dem eller kalder deres forældre de værste gloser, så bliver det meget svært for de biologiske børn.

- For de kan godt se, at de ikke burde have det sådan. Det er jo plejebarnet, der har brug for hjælp. Ikke dem. Så de kan stå meget alene med nogle nærmest tabuiserede følelser. De kan føle sig magtesløse, utilstrækkelige, distancere sig og blive enormt vrede på forældre og plejebarn. De føler sig ensomme og adskilte fra deres forældre, fortæller Bente Schramm.

Tabu skal brydes

Ifølge Bente Schramm skal tabu brydes, så de biologiske børns oplevelser og udfordringer i et liv som plejefamilie italesættes. De biologiske børn skal klædes på til at navigere i de svære følelser. Forældrene skal klædes på til at have fokus på, at selv meget velfungerende børn kan stå alene med skamfulde følelser. Og de fagprofessionelle skal have langt større fokus på de biologiske børns ressourcer og overskud til at rumme plejebørn, når de matcher plejebørn med familier.

- Praksis i dag er mange steder, at vi undersøger plejefamilien voksne, de biologiske børn har vi stort set ikke fokus på. Men børnefællesskabet mellem plejebarn og biologiske børn har afgørende betydning for en anbringelses succes. For bliver plejebarnet ikke integreret i børnefællesskabet, bliver plejebarnet ikke integreret i familien, siger Bente Schramm.

- Så vi har brug for en faglig bevidstgørelse af, hvor vigtige, men også oversete, plejefamiliers egne børn og børnefællesskabet er, pointerer hun.

Skal ind i loven

Samtidig mener hun, at der er behov for at sætte fokus på de biologiske børn både i tilsynslo-

Fakta om specialet
"Plejefamiliens egne børns følelsesmæssige udfordringer" er et speciale på Kandidatuddannelsen i Generel Pædagogik på DPU - Danmarks Pædagogisk Universitet under Aarhus Universitet. Afleveret i maj 2018 og skrevet af socialrådgiver, cand.pæd. og døgnglejekonsulent Bente Schramm. Hun arbejder i dag som døgnglejekonsulent i Fredericia Kommune. Ud over forskellige teori og forskning indeholder specialet interview med tre biologiske børn i plejefamilier.

"Der hvor plejebørnene har kompetencer til at profitere af den sociale konstruktion, evner at knytte følelsesmæssigt an, der kan egne børn få ekstra søskende via plejebørnene, og egne børn kan vokse ved at være gode rollemodeller.

Bente Schramm, socialrådgiver, cand.pæd. og døgnglejekonsulent

ven og i lov om social service, så kommuner og tilsynsmyndigheder bliver forpligtede i forhold til inddragelse og støtte af biologiske børn i plejefamilier.

- Det er simpelt - nødvendigt. For et manglende fokus på de biologiske børns skamfulde følelser kan både føre til ophør af anbringelser, lavt selvværd hos biologiske børn og plejebørn, der får det endnu værre, fordi deres manglende integration i familien kan være en bekræftelse af egen udsathed og position - også i voksenlivet.

- Hvis egne børns skamfulde følelser er stærkere end stoltheden ved at være plejefamilie, vil der heller ikke blive knyttet relationer, der holder på sigt. Dermed bliver plejebørn efterladt uden netværk, og egne børn bliver efterladt med en følelse af, hvad det hele var værd, forklarer Bente Schramm. **S**

Retssikkerhed – et opråb

Den uafhængige juridiske tænketank Justitia har offentliggjort deres statusrapport for året 2018. Den fastslår, at vores personlige frihedsrettigheder er under pres, og at flere lovforslag underminerer retsstatslige principper.

På social- og beskæftigelsesområdet kan vi betragte den samme udvikling. Et konkret eksempel er projekt Job-Bro, et randomiseret forsøg udviklet af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), som større kommuner kunne tilslutte sig. Her blev unge mennesker uden en afgørelse tvunget til at deltage i et uddannelsesforløb, såfremt de ikke ville miste retten til forøgelse.

Der blev ikke foretaget en individuel og konkret vurdering af den enkelte unge – som er kravet i beskæftigelsesloven. Og de unge blev ikke partshørt om, at kommunens jobcenter ville flytte dem til tilbuddet. De unge modtog heller ikke en afgørelse med klagevejledning. Kun fordi en politiker fra Esbjerg Kommune fik en folketingspolitiker til at stille spørgsmål til ministeren, blev der fokus på de retlige udfordringer i styrelsens projekt.

Af projektet kan vi iagttage, at når borgernes krav på retssikkerhed ikke iagttages som en naturlig del af udviklingsprojekter, så risikerer borgernes rettigheder at blive undergravet. Vi kan kun gætte på, hvordan det kan ske – mit gæt er, at der ikke samarbejdes tværprofessionelt i ministerier og styrelser, og at ingen i kommunerne stiller sig undrende.

Der er fokus på den tværprofessionelle opgaveløsning i den borgernære opgaveløsning – men ikke på den tværprofessionelle opgaveløsning i udviklingen og styringen af de projekter, der danner baggrund for opgaveløsningen. Det blev tydeligt, at projekt Job-Bro hverken har været underkastet en juridisk vurdering, før det er blevet søsat, eller da det blev søsat.

Tilbage til den borgernære opgaveløsning i kommuner og regioner. Når alle professionelle, på tværs af afdelinger og organisationer, der deltager i den tværprofessionelle opgaveløsning omkring borgeren, står sammen i enighed, bliver det utydeligt, hvem der står bag afgørelsen. Hvis ingen har et italesat ansvar for de afgørelser, der træffes over for borgerne, bliver borgerens krav på en skriftlig afgørelse med begrundelse og klagevejledning ikke overholdt.

■ Vi bliver nødt til at overveje, hvad det betyder for vores samfund – og dermed for os selv – hvis ikke vi kan sætte navn på den instans, der træffer afgørelser over for os, og vi ikke får oplyst, at vi kan klage over afgørelser.

Vi bliver nødt til at overveje, hvad det betyder for vores samfund – og dermed for os selv – hvis ikke vi kan sætte navn på den instans, der træffer afgørelser over for os, og vi ikke får oplyst, at vi kan klage over afgørelser. Den manglende klagevejledning betyder, at vi ikke har mulighed for at få afprøvet de afgørelser, der rammer os, af en højere instans. Det betyder, at vi lider et tab af rettigheder.

Jeg håber, at vi næste år sammen kan genskabe et fokus på retssikkerhed for os alle. Jeg håber, at offentlige instanser, som en naturlig del af udviklingen af det tværprofessionelle samarbejde omkring borgerne, inddrager retssikkerhedsgarantierne i udvikling af projekter – og at retssikkerheden italesættes som ufravigelige principper i selve opgaveløsningen omkring borgeren.

For mig at se er alternativet et magtfuldkomment styre, hvor det enkelte individ mister sin stemme. Det vil på kort sigt især ramme de borgere, der i forvejen er udsatte på grund af for eksempel manglende uddannelse og dermed manglende viden om egne rettigheder. På sigt vil dette borgersyn ramme os alle, og da vil det være for sent at råbe op. **S**

**Lektor, cand.jur og juridisk konsulent,
Pernille Lykke Dalmar, Esbjerg.**

Læserbreve må som udgangspunkt kun fylde 2.000 enheder. For lange indlæg bliver returneret eller forkortet af redaktionen.
Husk navn, afsenderadresse og evt. telefonnummer. Du kan maille til redaktionen@socialraadgiverne.dk.
Deadline for læserbreve til nr. 7/19 er 27. maj klokken 9.00.

debat

”At gå tur er min måde at få tingene på plads i hovedet

Ruth Bäckström Jensen bor i Odense med sin mand. Har tre voksne sønner og tre børnebørn. Arbejder som afdelingsleder i Børn- og ungerådgivningen, Odense Kommune.

Jeg blev uddannet i 1984, og jeg var ung og ikke helt sikker på hvilken gren af det sociale arbejde, jeg skulle kaste mig over. Jeg prøvede både at være på et psykiatrisk bosted og arbejdede også med kontanthjælp, revalidering, børn og unge og pension. I 1991 blev jeg ansat på områdekontor Rosengård i Odense som flygtningerådgiver.

Jeg endte med at komme over på det generelle børn- og unge-område og blev fagspecialist i en årrække frem til 2013, hvor vi fik den nye overgrebspakke. Så fik jeg som faglig koordinator opgaven med at bygge et team op

omkring modtagelse af nye underretninger og visitation.

Siden blev jeg afdelingsleder for teamet, og jeg har i dag 15 medarbejdere. Vi tager os af underretninger, visitation, rådgivning til samarbejdspartnere, tværfaglige samarbejdsfora – for eksempel på skoler – og så en fjerde funktion: Socialrådgivning på skolerne.

Det har nok ligget i kortene, at jeg skulle lede. Jeg er rimelig rolig og omgængelig, kan koordinere, systematisere – og så er det centrale værdier for mig at være respektfuld, anerkendende og ydmyg. Relationer og udvikling interesserer mig. Det gør regneark til gengæld ikke.

Jeg har 34 års erfaring som socialrådgiver, så min store fordel er, at der ikke

er mange situationer, jeg ikke har prøvet før. Derfor tør jeg godt sige: Rolig nu, is i maven, vi skynder os lige langsomt. 10 minutters tænkepause kan være givet godt ud i en presset situation.

Den erfaring bruger jeg også, når jeg passer Odense Kommunes Børn- og ungevagtstelefon, som har 50 års jubilæum i år. Jeg har været med i 17 år og passer telefonen en uge ad gangen hver sjette uge - i alle de timer, hvor forvaltningen ikke er åben. Hvis du er inkarneret socialarbejder, så er det at passe vagttelefonen det ypperste. Du har brug for alle dine kompetencer, for når du skal agere udenfor almindelig arbejdstid, så står du indimellem med kæmpe udfordringer og et stort ansvar, hvor du alene skal træffe en beslutning.

Det kan være forældre, der har problemer med teenagebørn, det kan være en skolelærer, der er bekymret for et barn, det kan være sygehuset, der står med et barn, der har taget en overdosis. Jo mere folk er "oppe og køre", jo mere skal jeg lytte og være nærværende – og så finder vi som regel en løsning. Vores direktør sagde en gang til mig: Ved du godt, du bliver kaldt Akut Ruth? Og ja, det ved jeg. Det er da lidt sjovt. Jeg elsker mit arbejde.

Min fritid handler meget om min familie. Min mand gennem 39 år, mine tre sønner, et par svigerdøtre - og mine guldklumper: Tre børnebørn. Vores fælles interesser er lystfiskeri og natur, som også kan nydes i fritidshuset i Sverige. Vi rejser også meget, og jeg går mange lange ture. Det er min måde at få tingene på plads i hovedet på. **S**

Kommuner skal tilbyde hjælp til madlavning - frem for madserviceordning - når borgerne selv kan deltage

Ankestyrelsen har netop offentliggjort principafgørelse 11-19, som må forventes at få stor betydning for landets kommuner. Ved denne afgørelse sættes der bl.a. fokus på sondringen mellem, hvornår borgere skal have bevilliget praktisk hjælp til madlavning (servicelovens § 83, stk. 1, nr. 2), og hvornår borgere skal have bevilliget en madserviceordning (servicelovens § 83, stk. 1, nr. 3).

En madserviceordning defineres som en ordning, hvor maden produceres uden borgerens deltagelse og typisk er fremstillet uden for borgerens hjem. Hvis borgeren bevilliges praktisk hjælp til madlavning, forudsættes det derimod, at borgeren deltager i madlavningen. Afgørende for, om borgeren skal have bevilliget en madserviceordning eller praktisk hjælp til madlavning, beror på en vurdering af, om borgeren har et funktionsniveau, som tillader, at borgeren kan deltage i madlavningen.

Videre bør det vurderes, om bevilling af praktisk hjælp til madlavning vil bidrage til at vedligeholde borgerens funktionsniveau eller til at afhjælpe væsentlige følger af en funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer. Først når det er udelukket, at borgeren kan deltage i hele madlavningsprocessen eller dele heraf, skal borgeren bevilliges madservice.

I den konkrete sag, som Ankestyrelsen behandlede, havde kommunen afslået at bevillige praktisk hjælp til madlavning. Kommunen begrundede dette med, at borgeren ikke var motiveret, at borgeren ville være ustabil deltagende og meget langsom. Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen dog vægt på, at borgeren godt kunne deltage med meget simple handlinger så som at hælde havregryn op og lægge pålæg på et stykke brød. Endelig lagde Ankestyrelsen vægt på, at borgeren var i en god udvikling, og at støtten skulle bevilliges med henblik på, at borgeren kunne klare flest mulige opgaver selv.

Rehabiliterende sigte

11-19 bør minde kommunerne om, at praktisk hjælp efter servicelovens § 83 har et rehabiliterende sigte. Afgørelsen vil formentlig konfrontere en hel del kommuners praksis på dette område, idet der nok kun undtagelsesvis bevilliges hjælp til madlavning. En anden interessant problemstilling, som dog ikke behandles i denne afgørelse, er snitfladeproblematikken mellem praktisk hjælp til madlavning efter § 83 og socialpædagogisk støtte efter § 85, som sagtens kunne tænkes bevilliget til samme type opgave. Sammenfattende må det dog konkluderes, at borgeren ikke skal bevilliges hverken praktisk hjælp efter § 83 eller socialpædagogisk støtte efter § 85, hvis borgeren ikke kan deltage i nogen dele af madlavningen. I så fald skal borgeren bevilliges en madserviceordning. Det skal dog bemærkes, at Ankestyrelsen jfr. ovenfor ikke stiller store krav til borgerens "deltagelse". **S**

Karen Elmegaard er cand.jur. og juridisk konsulent i Skive Kommune

JURASPALTEN SKRIVES PÅ SKIFT AF JURISTERNE

KAREN ELMEGAARD, JANNIE DYRING, IDAMARIE LETH SVENDSEN

Professionshøjskoler og AAU

Faggruppen inviterer til sommermøde 8.-9. august i Odense med oplæg og debat om digitalisering i socialt arbejde

- Hvilken betydning har digitalisering for socialrådgiverens menneskesyn? Oplæg ved Maria Appel Nissen.
- Robotter, automatiseret sagsbehandling, algoritmer og kunstig intelligens. Workshop med fokus på digitalisering og teknologi i socialt arbejde
- Generalforsamling ifølge lovene 9. august kl. 8.45. Forslag til sendes senest 1. juni til liso3@ucl.dk.

Læs mere og tilmeld dig senest 2. juni på socialraadgiverne.dk/kalender.

Revalideringsfaggruppen

Revalideringsfaggruppe holder faglig temadag med oplæg af Knud Aarup, tidligere direktør for Socialstyrelsen.

Det sker 6. juni på Mødeenter Fabrikken i Odense.

Læs mere og tilmeld dig senest 29. maj på socialraadgiverne.dk/kalender.

Ferie med bonus

Når du er medlem af Dansk Socialrådgiverforening, kan du blive medlem af Forbrugsforeningen og spare penge på for eksempel din ferie, når du betaler med dit forbrugsforeningskort. Du får 17 procent bonus på Forbrugsforeningens ferieboliger og 4-10 procent hos de rejsebureauer, feriesteder og hoteller, som Forbrugsforeningen samarbejder med.

Se på forbrugsforeningen.dk, hvor du får bonus.

Seniorer mødes til frokost

AARHUS: "Frokosttræf for seniorer" på Klostercaféen i Klostergade 37 i Aarhus. Det sker sidste tirsdag i måneden kl. 12-14 bortset fra i juli, november og december.

HOLSTEBRO: Mød fagfæller og gamle kollegaer bagest i Caféen på Aktivitetscentret i Danmarksgade 13A. Det sker den sidste onsdag i måneden kl. 11.30-13.

KØBENHAVN: Frokost og hyggesnak på restaurant Karla, Dantes Plads 1, København V. Det sker den første tirsdag i måneden kl. 12-14 bortset fra juli og august.

Der er ingen tilmelding og enhver bestiller og betaler for eget forbrug.

HJORTHOLM KOSTSKOLE

Et godt sted at være
Et godt sted at lære

Døgntilbud
til udsatte børn og unge
med psykosociale udfordringer.

Tlf. 3010 0700
www.hjortholmkostskole.dk

Alkoholbehandler med en
socialfaglig grunduddannelse
til fast stilling på 37 timer

blaakors.dk

På Blå Kors Behandlingscenter Taastrup er vores mål at øge livskvaliteten for borgere med misbrug gennem både ambulant behandling og døgnbehandling.

Er du uddannet socialrådgiver, pædagog eller lignende med en terapeutisk efteruddannelse? Og har du tidligere arbejdet med mennesker i misbrug? Så kan du blive en del af vores team.

Ansøgningsfrist er tirsdag den 11. juni 2019. Tiltrædelse ønskes fra den 1. august 2019.

Se stillingsopslaget på blaakors.dk/job.

BLÅ KORS BEHANDLINGSCENTER

SIGNS OF SAFETY

INTRODUKTION TIL SIGNS OF SAFETY

Århus d. 2.-3. oktober 2019

Seminar med Henrik Vesterhauge-Petersen

ARBEJDET MED SIKKERHEDSPLEANER

København d. 7.-8. November 2019

Workshop med Marieke Vogel

SOLUTION

Solution • Pile Allé 6 • 2840 Holte • Tlf. 23 83 75 57
solution@solutionfocus.dk • www.solutionfocus.dk

LØSNINGSFOKUSERET TERAPEI & UDDANNELSE

SOCIALFAGLIG LEDELSE!

5 x 2 dage for mellemledere og
faglige ledere

Hold 2 København - start 27. 28. januar 2020

Du får

- øget kompetence i at igangsætte, overskue og lede socialfaglig kvalitetsudvikling
- udbygning af socialfaglige analytiske kompetencer
- øget kompetence i sparring og andre dialogformer, der skaber læring hos medarbejdere

Gennemgående underviser:

GITTE DUUS, Socialrådgiver, Ph.D
tidl. lektor AAU, lærebogsforfatter

Øvrige undervisere:

JAN BRØDSLEV OLSEN, Cand.mag., Ph.d.
JULIE BORUP JENSEN, Cand.mag., Ph.d.

Max 12 deltagere

Se mere WWW.GITTEDUUS.DK

**Et forsikringsfællesskab for dig,
der kender aktivlovens §81 bedre
end din egen bukselomme.**

Bauta Forsikring er et forsikringsfællesskab for udvalgte faggrupper, blandt andre socialrådgivere. Vi er ejet af vores medlemmer med alle de fordele, der følger med.

Vores mål er at sikre dig den lavest mulige pris og den højest mulige erstatning.

Tjener vi for meget på en forsikring, kommer det også dig til gode, enten ved at vi sænker priserne eller forbedrer dine forsikringer.

Derudover belønner vi dig årligt med en rabat på dine forsikringer, når du har været medlem i tre år.

Hvis du kan se meningen, så se, hvordan du bliver medlem.

Gå ind på bauta.dk/blivmedlem eller ring til os på 33 95 76 81.

Bauta Forsikring - en del af LB Forsikring A/S,
CVR-nr. 36 50 08 36, Farvergade 17, 1463 København K

Bauta Forsikring
En del af LB Forsikring

Det ønsker jeg mig af en ny regering

regionsleder

Jeg havde fornøjelsen af at holde 1. maj-tale i Odense, og har valgt at gentage nogle af mine vigtigste pointer her i min regionsleder.

Jeg håber inderligt, at vi efter valget får en regering, der vil tage stress og arbejdsmiljø mere seriøst. Det skal være godt for alle faggrupper at gå på arbejde, og man skal kunne holde sig frisk og sund til pensionsalderen, som for de unge først bliver, når de fylder 73 år - jf. den nuværende tilbagetrækningsreform.

Det kræver et godt og sundt arbejdsmiljø - uanset den nye aftale om seniorpension, som blev indgået den 2. maj. Et godt arbejdsmiljø kommer ikke af sig selv, og derfor skal vi sammen kæmpe for at sikre gode forhold, som vi ikke bliver syge af hverken fysisk eller psykisk. Socialrådgiverne fik i starten af året den triste førsteplads, som den mest stressede faggruppe i Danmark, hvor hver tredje socialrådgiver har oplevet stress.

Sammen med Fagbevægelsens Hovedorganisation, FH, har vi fokus på vores arbejdsmiljø. Der skal forebygges på det samfundsmæssige og strukturelle plan med markante krav, redskaber og indsatser, så der reageres kollektivt og strukturelt. Vi skal undgå individualise-

ring af arbejdsmiljøproblemerne, og derfor skal vi støtte op om vores tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter i deres arbejde sammen med ledelsen på vores arbejdspladser, for at få forbedrede forhold.

Og vi skal huske at passe på vore unge og nyuddannede kolleger, når vi modtager dem på arbejdspladserne. Fagbevægelsen har brug for de unge, og vi skal gøre det attraktivt og selvfølgelig at blive organiseret og blive en del af fælleskabet. Vi skal forny os, og lytte til deres gode ideer og lade dem få indflydelse, da de er fremtiden.

Jeg håber også, at vi efter valget får en regering, som vil afskaffe de fattigdomsskabende lave kontanthjælps- og integrationsydelse og 225-timers reglen, som skaber fattigdom for 62.000 børn. Det er nærmest latterligt at fastholde, at det hjælper at piske folk økonomisk for at få dem i arbejde. Kun 450 kom i arbejde i 2017, så der er ikke belæg for at sige, at det virker.

Velfærdsområderne er max pressede. Kommunerne mangler penge til kernevelfærden. Her vil jeg minde om, at undersøgelser fra kommuner viser, at det ikke er besparelser, men investeringer i socialt arbejde, der sikrer borgerne de rigtige tilbud på det rigtige tidspunkt. Det betaler sig både menneskeligt, fagligt og økonomisk. Den viden skal deles med alle lokale og landsdækkende politikere.

Jeg håber, at I alle havde en god 1. maj. **S**

TEKST ANNE JØRGENSEN, FORMAND, REGION SYD

DSKALENDER

Læs mere om arrangementerne - og se flere - på www.socialraadgiverne.dk/kalender

29. maj, Karrebæksminde
Region Øst: Faglig Fællesskabsdag.

3. juni, Fredericia
Region Syd: TR-møde KL- Jylland.

4. juni, Odense
Region Syd: TR-møde KL-Fyn.

4. juni, København
Seniører spiser frokost på Restaurant Karla.

6. juni, Odense
Revalideringsfaggruppen holder temadag med oplæg af Knud Aarup.

6. juni, Fredericia
TR-møde - regionsansatte i Region Syddanmark.

7. juni, Odense
Møde for TR ansat i Odense Kommune.

8.-9. august, Odense
Faggruppen Professionshøjskoler og AAU holder temadag og generalforsamling.

26.-28. august, Vejle
TR-grunduddannelse hold 1904.

2. september, Fredericia
Møde for TR i de syd- og sønderjyske kommuner.

3. september, Odense
Møde for TR i de fynske kommuner (undtagen Odense).

4. september, Fredericia
Møde for TR på regionsområdet i Syd.

9.-11. september, Vejle
TR-grunduddannelse hold 1905.

16. september, Odense
Fyraftensmøde med Rikke Høgsted om at forebygge belastninger og traumatisering.

16. september, Odense
Kursusdag for nyvalgte TR-suppleanter i DS Region Syd.

23.-25. september, Vejle
TR-uddannelse: TR i Staten.

30.-31. oktober, Nyborg
Socialrådgiverdage 2019.

4.-5. november, Vejle
TR-uddannelse: Øvede forhandlere.

18.-20. november, Vejle
TR-uddannelse: Lederskab og coaching.

26.-27. november, Vejle
TR-uddannelse: Få indflydelse!

“Det koster hele samfundet, at du er sygemeldt”

klumme

KLUMMEN SKRIVES PÅ SKIFT AF SOCIALRÅDGIVERNE

KARINA ROHR SØRENSEN, HENRIK CHRISTENSEN, IDA LOUISE JERVIDALO, LONE KIDMOSE OG SINE SØNDBORG MARCUSSEN

Som socialrådgiver skal man høre meget, før ørerne falder af, men efter 16 år i faget troede jeg, at jeg havde hørt det meste. Der er ingen tvivl om, at rammerne for at være ansat i jobcentrene har ændret sig. Da jeg startede, handlede økonomi om at huske at få godkendt den månedlige udbetaling af kontanthjælp, for fik man ikke trykket godkendt, så måtte man op og hente en check hos afdelingslederen, og det var pinligt, når man for femte gang måtte gå den tunge vej med en check i hånden. Det blev stort set ikke drøftet, hvad det kostede, at borgeren var på en forsørgelsesydelse.

Det vakte derfor stor forbløffelse, da et af medlemmerne i den fagforening, hvor jeg arbejder, fortalte, at sætningen “Det koster jo hele samfundet, at du er sygemeldt” havde været en del af hendes opfølgningssamtale i jobcenteret.

Som stress-sygemeldt syntes hun, at det var svært at skulle forholde sig til at være den form for belastning, og efterfølgende spurgte hun derfor mig: “Hvad koster jeg egentlig?” Det kunne jeg ikke lige lave en hurtig hovedregning på, for hvad skal regnes med, når man beregner, hvad et menneske koster samfundet?

Skal man eksempelvis tælle udgifter til de lovpligtige lægeerklæringer med? Jeg har hørt om socialrådgivere, der ikke indhenter lægeerklæringer i de sager, hvor raskmelding ligger inden for kort tid – og

i stedet kontakter borgerne for at høre, om det er rigtigt, at de snart melder sig raske og genoptager deres arbejde? Her kan en socialrådgiver, så vidt jeg er orienteret – snildt spare jobcenteret for flere tusinde kroner om dagen – fordi der ikke indhentes standard-lægeerklæringer til cirka 1000 kroner pr. styk for enhver pris. Mon der bliver taget højde for dette i de kommende nye sygedagpengeregler, hvor der også gerne må levnes mere plads til det faglige skøn?

Jeg studser i hvert fald over, at det næsten altid er forsørgerydelsen, der i fokus, når vi taler om udgifter for ledige og syge borgere. Der må findes andre måder at spare på. Heldigvis bliver der talt meget om at investere i mennesker. Om hvordan det kan spare samfundet mange penge at investere i en beskæftigelsesindsats, som giver mening for den enkelte borger.

Jeg bakker op om investeringsstrategien, herunder at det også betaler sig at investere i flere ansatte, for det betyder bedre arbejdsvilkår for mine offentligt ansatte kolleger – og dermed bedre mulighed for at udføre meningsfuldt socialt arbejde. Men jeg bryder mig ikke om en retorik, hvor sygemeldte borgere bliver konfronteret med, at de udgør en økonomisk byrde for samfundet. Sygdom kan ramme os alle, og derfor må vi dele den regning, som kommer – uden løftede pegefingre. **S**

tanker fra praksis

DS:kontakt

Telefonerne er åbne
mandag-fredag kl. 9-14

SEKRETARIATET
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION ØST
(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst
Kornerups Vænge 12, 2
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

REGION SYD
(dækker Region
Syddanmark)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd
Vesterballevej 3A
Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense
Lumbyvej 11, opgang C, 2th.
Postboks 249
5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION NORD
(dækker Region
Nordjylland
og Region Midtjylland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro
Fredericiagade 27-29
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg
Hadsundvej 184 B
Postboks 764
9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN
(Jobformidling)
FTF-A (hovedkontor)
Snorresgade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONSKASSEN
PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk
Se under “Om DS” eller under
“Medlemsgrupper”.

Værdig pensionsalder er pligtstof for ny regering

Fra årsskiftet kan nedslidte borgere, der har mindre end seks år til folkepensionsalderen, søge om at gå på seniorpension, hvis de kan arbejde 15 timer eller mindre om ugen. Det er resultatet af den aftale om seniorpension, som regeringen, Dansk Folkeparti og de Radikale indgik i begyndelsen af maj.

Og det er positivt, at flere får adgang til seniorpension. Mennesker, der efter mange år på arbejdsmarkedet er fysisk eller psykisk nedslidte, skal have mulighed for at trække sig tilbage.

Et afgørende punkt i aftalen er dog ikke på plads. Politikerne har ikke besluttet, hvilken myndighed, der skal visitere til seniorpension. Under præsentationen af aftalen lovede beskæftigelsesministeren, at administrationen af den nye seniorpension skal være ens på tværs af landet.

For os som socialrådgivere er det helt afgørende, at vurderingen af den enkeltes arbejdsevne bliver uafhængig af kommunernes økonomi. Politikerne siger heldigvis klart og tydeligt, at mennesker, der har brug for en seniorpension, skal have den, uanset om kommunekassen er fyldt eller slunken. Det er godt, og Dansk Socialrådgiverforening vil holde skarpt øje med, at vurderingen bliver reelt uafhængig.

Det bør i øvrigt også gælde behandlingen af sager om førtidspension. Desværre er det stadig for svært at få almindelig førtidspension. Der er alt for mange syge mennesker på kontanthjælp og alt for store forskelle på vurderingerne kommunerne imellem. Derfor vil jeg kraftigt opfordre politikerne til også at arbejde for en uafhængig vurdering af arbejdsevnen blandt mennesker, der ikke er i målgruppen for seniorpension. Dansk Socialrådgiverforening har i årevis opfordret politikerne til at lempe reglerne og sikre, at kommunerne tænker på mennesket frem for økonomien. Jeg håber, det lykkes efter et valg.

Aftalen om den nye seniorpension er en forbedring af den nuværende ordning, men aftalen ændrer ikke på, at også de nedslidte skal blive flere år på arbejdsmarkedet fremover. For partierne fastholder den stigende pensionsalder, som betyder, at vi alle sammen – også de nedslidte – kan se frem til at skulle blive længere tid på arbejdsmarkedet. Aftalen om seniorpension er ikke en løsning på problemerne med den stigende pensionsalder. Tilbagetrækningsaftalen betyder, at pensionsalderen i 2040 forventes at være 70 år, og derefter vil fortsætte med at stige.

Men hvem kan forestille sig, at håndværkere, pædagoger, sygeplejersker og socialrådgivere kan holde til at arbejde i 50 år? Det lyder virkelighedsfjernt – især sammenholdt med, at socialrådgivere er den mest stressede faggruppe i landet.

Det er politikernes ansvar at sørge for, at alle kan trække sig tilbage på en værdig måde, uanset om nedslidningen skyldes fysiske eller psykiske arbejdsmiljøbelastninger. Derfor er det pligtstof for en ny regering at forholde sig til tilbagetrækningsreformen. **S**

leder

